

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Cap. III. De professione religiosa & professis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

datis Episcopi Diocesani. Contrarium, nimirum quod literæ dimissoriae concedendæ Novitiis non sint à Prælo Religionis, sed ab Episcopo Diocæsano, tenentibus Peregrin. in comment. ad reg. canon. regular. p. 1. c. 4. lit. a. §. 1. Naldo. V. Novitiis.

num. 8. Ugol. de potest. Episc. c. 26. §. 20. num. 7. Henriq. L. 10. c. 23. num. 3. quos Delb. ait loqui fortasse de jure communi, non attento privilegio concessio regularibus, de quo videri possit Suar. de relig. tom. 3. l. 5. c. 16. n. 17. & Dian. l. 6.

CAPUT III.

De professione religiosa & professis.

Quæst. 826. Quid & quotuplex sit professio?

1. **R**esp. Primò: professio statum Religiosum constituens, accepta generaliter & latè pro actu, quo is, qui vult fieri Religiosus, statum Religionis publicè soleniter & firmiter assumit, sive id fiat per vota solennia absolutè & irrevocabiliter, qualiter fit regulariter & ordinariè in plerisque Ordinibus, sive per vota simplicia sub conditione aliqua, adedque dissolubili, uti ea fit in Societate Jesu post biennium probationis; ita ut in hac acceptione latiore etiam scholastici & coadjutores necdum formati dici possint professi. Professio inquam sic generaliter accepta describi potest, quòd sit contractus Religiosus & sacer, quo homo voluntariè se tradit Deo in Religione aliqua approbata quò ad certum modum seu institutum vivendi, editis tribus votis; paupertatis, castitatis & obedientiæ, idque intercedente acceptione Prælati regularis, qui traditionem illam nomine Dei acceptet. ita ex Suar. Tom. 3. de relig. l. 6. c. 2. num. 4. Pirh. h. t. num. 94. Accepta strièdè pari modo describitur, nisi quòd addatur: contractus mutuus & reciprocus, quo se quis tradit & obligat Religioni absolutè, & ea mediante Prælato acceptans hanc traditionem vicissim irrevocabiliter se obligat ad illum retinendum, alendum, & ut filium juxta institutum suum tractandum. & ita Sanch. L. 6. mor. c. 9. num. 7. Donat. Tom. 2. prax. regul. p. 2. rr. 10. q. 1. à num. 2. cum communi.

2. Resp. Secundò: professio utraque, tam strièdè, quàm latè accepta, alia est expressa, alia tacita, prout nimirum fit vel signis externis traditionem illam expressè significantibus, vel exercendo actum aliquem, ex quo ea colligatur, vel gestatione habitus professorum in tali Religione proprii.

Quæst. 827. Professio expressa qualiter fieri possit & debeat?

1. **R**esp. Primò: de forma & essentia professionis expressæ regulariter non est, ut fiat verbis vel scripto, sed potest fieri etiam nutu aliove quocunque signo sufficienter voluntatis sui consensûs declarativo. Dixi tamen: regulariter quia in Societate Jesu id speciale est, ut deciditur p. 4. const. c. 3. quòd de essentia & valore illius sit, ut fiat voce seu verbis & scripto, nimirum publicè coram hominibus de societate & externis, qui adfuerint legatur & recitetur ex scripto. Azor. p. 1. inst. mor. c. 5. q. 7. Suar. Tom. 3. de relig. L. 6. c. 12. num. 2. Sanch. L. 5. mor. c. 3. num. 4. Castrop. rr. 16. du. 2. p. 1. n. 1. Tamen si autem in aliis Religionibus sic professionem edi necesse non sit, convenientissimum tamen est, ut sic fiat, tum ob claram illius factæ probationem,

tum ad præcavendas lites, quæ ex contrario oriri possunt. juxta c. vidua 20. q. 1. & ibi. Gl. V. scriptis, unde etiam professum compelli posse à Religione, ut in scriptis faciat professionem; quia id Religioni & juri convenit, nec professio præjudicat, & e contra quoque Religionem compelli posse à professo, ut suam professionem in scriptis admittat (quòd aliàs necesse non est, cum sufficiat signo sufficienti acceptionem declarari. ut Suar. l. c. num. 5.) quia illius interest, ut hac ratione de ejus expressa professione constet, sine qua ab electione in Prælatum arceatur, per c. nullus de elect. in 6. tradit cum Abb. in c. cum causam de electione in 6. num. 7. & 8. Sanch. L. 14. sum. c. 3. num. 6. & c. Castrop. l. c. ubi etiam ex Suar. l. c. num. 5. quòd necessarii non sint testes; cum id nullibi caveatur, possitque illa traditio & acceptatio compleri inter profitentem & Prælatum; convenientissimum tamen esse, ut adhibeantur, ut Ecclesiæ constet de statu assumpto, & retrocedere non possit. Porrò licet juxta diversa Ordinum instituta diversa verborum formula interdum ex præscripto adhibenda in editione professionis, ut dum quandoque tria vota substantialia satis exprimuntur, quando sola obedientia secundum regulam promittitur; aliquando stabilitas & conversio morum secundum regulam, in qua obedientia, paupertas & castitas continentur, ut Azor. l. c. c. 4. q. 2. Sanch. l. c. n. 3. Suar. l. c. n. 6. Castrop. l. c. n. 2. Pirh. h. t. n. 98. sitque hæc formula servanda; eà tamen non servatà, non propterea professio est irrita. Azor. l. c. c. 5. q. 7. Pirh. l. c. nisi fortè hoc ipsum in regula à Sede Apostolica approbata habeatur; cum Ecclesia non minus circa professionem, quàm circa matrimonium impedimenta dirimentia seu conditiones, quæ sint de forma ipsius substantiali, statuere possit. ut Pirh. l. c. cum Jo. And. in c. 13. h. t. Sed neque necesse est fieri in Ecclesia, aut etiam in habitu Religioso. ut Suar. l. c. c. 12. num. 24. Castrop. l. c. num. 1. Pirh. h. t. num. 99. juncto num. 102. De cetero professionem factam sub conditione de futuro non esse validam est probabilis; & quidem id certum videtur, dum conditio repugnat castitati, paupertati & obedientiæ, in ea Religione præscriptæ, non secus, ac contractus matrimonialis sub conditione repugnante ipsius essentia est irritus. per c. fin. de condit. apposit. & ita tradunt Sylv. V. relig. 3. q. 6. & seq. Nav. L. 3. cons. 10. de regul. Covar. 4. decret. 2. p. c. 3. §. 1. num. 8. Azor. p. 1. l. 12. c. 5. Sanch. L. 5. sum. c. 5. num. 92. Castrop. l. c. num. 3. Suar. l. c. L. 6. c. 12. num. 14. dum verò conditio de futuro non repugnat dictis votis. v. g. dum quis promittit castitatem, &c. Si pater consenserit, affirmat quidem Sanch. l. c. c. 4. num. 88. & alii, valere; eò quòd consensus præcedens conditionalis purificatà conditione transit in absolutum. sed verius negant Suar. l. c. à num. 18. Castrop. l. c. num. 5. & alii apud illum, eò quòd consensus talis conditionalis non sit aut fuerit consensus in traditionem præsen-

tem sui; sed in futuram pendente à conditione, adeoque eà completà opus esse novo consensu.

2. Resp. Secundò: probabilis videtur, posse fieri professionem per procuratorem; habentem tamen ad hoc speciale mandatum; cum quòd quis facere per se ipsum, etiam facere possit per alium quando à lege vel statuto aliter præscriptum non est juxta *reg. 68. de reg. jur. in 6.* uti id in præsentem præscriptum aliter non est, ac ita tenent *Sylv. l. c. 9. 1. 5. Sanch. l. c. c. 3. num. 7. Suar. l. c. c. 11. num. 22. Castrop. l. c. num. 1.* Pirh. num. 100. modò tamen etiam procurator constituatur liberè, & constituens in ea voluntate persistat pro tempore, quo per illum fit professio, & non sit revocata etiam per actum internum ignorante procuratore. ut *Suar. Sanch. Pirh. ll. cit.* quòd autem necessè non sit principalem exprimere Religionem, in qua professio facienda, sed relinqui electionem Religionis procuratori, ut docent *Suar. & Castrop.* melius negari videtur à *Sanch.* quem sequitur *Pirh. num. 100.* saltem, si velit id eum posse vi talis generalis commissio- nis, quin autem expresse talis electio ipsi committi possit, videtur non improbabile.

Quæst. 828. Qualiter seu quot modis fiat professio tacita?

1. **R** Esp. Primò: duobus, scilicet delatione habitus proprii professorum, & exercitio actus alicujus ibidem proprii professorum. ita *Azor. cit. l. 12. c. 43.* *Sanch. cit. l. 5. c. 3. num. 19.* *Laym. l. 4. r. 5. c. 5. num. 1.* *Castrop. l. c. num. 6.* *Pirh. num. 104.* Quòd itaque attinet ad primum, requirebatur olim, ut quis censeretur & haberetur pro tacite professo, ut habitum professorum vel patenter, puta, colore aut figurâ, vel latenter, nimirum sola benedictione distinctum ab habitu Religioso, quo utebantur Novitii ante annum probationis expletum, post adeptos tamen pubertatis annos susceptum spontaneè animo & intentione profitendi gestasset per triduum, ut sumitur *ex c. ad nostram. b. t.* idque, si detulerit illum intra Monasterium sive extra, cum licentia tamen Prælati regularis, & sub ejus obedientia, ut *Azor. l. c. l. 12. c. 4. 9. 5. Sanch. cit. l. 5. c. 3. num. 25.* *Pirh. b. t. num. 107. in fine.* ita tamen, ut licet per talem delationem non obligabatur ad permanendum in ea Religione in specie, cujus habitum assumpserat, obligabatur tamen ad ingrediendum Religionem aliquam in genere, & ingredi poterat seu transire ad aliam, si prior nimis rigida videbatur. *Pirh. n. 106.* prout sumitur *ex c. super eo. b. t.* Transacto verò integro anno probationis gestatio habitus Novitiorum proprii inducit professionem tacitam per assumptionem habitus professorum absque eo, quòd illum per triduum gestaverit prout sumitur *ex c. 3. b. t. in 6.* Taliter autem inducta professio tacita non relinquit liberum ingredi ordinem alium, quàm illum, cujus habitum detulit per annum. *Pirh. cit. n. 107.* Habetque id ipsum à potiore locum, dum per annum gestavit habitum Monachalem, dum habitus Novitiorum & Professorum indistincti sunt. ita ut in fine anni censeatur ipso jure emisisse professionem tacitè, & quidem præsumptione juris & de jure, contra quam non admittitur probatio, nisi ante expletum annum probationis præcesserit protestatio, se non gestasse habitum animo profitendi; quin & potest talis compelli ad profitendum expresse, sumuntur hæc *ex c. ex parte. b. t.* juncta *Gl. ibid. v. per annum.* & *Jo. And. num. 1.* *Azor. l. c.* *Pirh. num. 108.* *Barbof. in cit. c. 22. num. 1. & 2.* citatis pluribus aliis; cum

hac tamen etiam distinctione, ut, si ante annum 14. ingressus habitum illum Novitiorum non distinctum ab habitu professorum susceperit, & dein per annum totum detulerit, censeatur tacitè professus, vel, si quam professionem fecisset, eam ratam habuisse, nisi talem habitum etiam alii in Monasterio, qui nec Novitii, nec Professi sunt, communem tamen vitam cum iis ducunt (ut Capellani servientes & sæculares Clerici) gestare soleant. *Abbas. in cit. c. ex parte. b. t. num. 3.* *Sanch. l. 5. mor. c. 3. n. 32.* *Pirh. num. 109.* juxta *c. 1. §. quòd si b. t. in 6.* Si verò habitum illum assumpserit post annum 14. detulit per annum, censeatur tacitè professus, etiam si dicti alii non professi, nec Novitii eum deferant, prout statuitur. *cit. c. 1. §. qui verò.*

2. Quòd attinet ad secundum, ut exercitio alicujus actus professorum proprii, v. g. datione suffragii in Capitulo censeretur etiam olim quis tacitè professus ipso facto, ita ut probatio in contrarium non admitteretur, nec egredi posset ad sæculum, requirebantur sequentia: primò, ut actus, per quem inducitur professio fiat autoritate & consensu illius, qui potest ad Religionem illam admittere; sicut enim expressa professio fieri nequit, nisi in manibus habentis potestatem recipiendi, ita multò minus tacita; quia difficilior cognoscitur consensus tacitus, quàm expressus; quamvis ad tacitam professionem non requiratur factum aliquod admittentis, sicut illud requiritur ad professionem expressam, sed sufficiat sola scientia & patientia illius. *Sanch. l. c. num. 14.* *Suar. Tom. 3. l. 6. c. 19. num. 16. in fine.* *Pirh. b. t. num. 14.* Secundò, ut actus ille fiat sponte sine metu & violentia. *c. vidua. b. t.* Tertiò ut exercens illum actum sciat eum de jure communi vel ex statuto aut consuetudine Religionis istius esse proprium professorum, & per illum induci tacitam professionem; cum si illud ignoret, deficiat tacitus consensus profitendi, dum ignorantis nullus est consensus, uti idem est de professione tacita inducta per delationem habitus. ita expresse *Sanch. l. c. num. 24.* *Castrop. l. c. num. 8.* citatis *Sylv. Nav. Laym. & aliis Pirh. num. 14.* Quartò, ut habeat verum ac positivum propositum profitendi (ita ut non sufficiat non habere animum per hoc non profitendi) per exercitium talis actus, ita ut sciens certò, se non habuisse animum profitendi, non obligetur in foro conscientie, etsi in foro externo allegans defectum intentionis non audiat juxta *cit. c. vidua.* & *Fagn. ibid. n. 30.* *Pirh. l. c.* Quintò, ut exercens actum sit in legitima ætate ad validam professionem jure antiquo requisitam, nempe ut annos pubertatis excesserit juxta *c. 3. b. t. in fine.* *Pirh. l. c.* Sextò, ut volunt aliqui, post actum illum exercitum perseveret in illo proposito & non pœniteat actus exerciti *juxta c. ad nostram. b. t.* quòd tamen *Abb. in c. vidua. num. 6.* *Sanch. l. c. c. 3. n. 21.* distinguunt. ita, ut non requiratur illa perseverantia, si actus ille exerceatur, in suscepto habitu professorum intra annum probationis, secus, si sine suscepto illo habitu. *Pirh. l. c.* & ita docet *Castrop. l. c. num. 7.* cum *Suar. Tom. 3. de relig. c. 19. à num. 8.* nunquam induci tacitam professionem ex usu & exercitio actuum professorum absque eorum habitus saltem eorum communis delatione, exercitio verò illo actu in assumpto illo habitu extra delationem ejusdem & perseverantia in dicto proposito induci tacitam professionem, tradunt *Sanch. cit. l. 4. c. 3. num. 11.* *Less. l. 2. c. 21. du. 7. num. 47.* *Laym. l. 4. sum. c. 3, num. 21,* *Castrop. l. c. num. 7.* quem vide.

3: Resp:

3. Resp. Secundò: professiones tacite non sunt sublatae per Concil. Trid. Dum enim circa illas nihil disposuerit, ut videre est ex Less. 25. c. 15. & 16. de regul. antiquae eam dispositioni reliquit, in quantum tamen in ea servantur ab eo praescripta circa professionem expressam. Unde si quis hodie dum post legitimam aetatem, nimirum 16. annorum completoque integro anno suscepto habitu Religionis exerceat unum vel plures actus de jure vel consuetudine, solis professis competentes, vel gestet habitum professorum patenter distinctum ab habitu Novitorum, vel etiam Novitorum patenter indistinctum ab habitu professorum, licet occulte distinctum per benedictionem, concurrentibus simul conditionibus aliis jure antiquo & novo requisitis ad tacitam professionem, & nullam interveniente in contrarium protestatione censetur emisisse tacitam professionem citra omnem emissionem expressam votorum, & absque eo, quod Fagn. expressè in c. vidua num. 2. Pirh. num. 115. in fine. necesse sit in habitu distincto professorum exercuisse illum actum proprium professis, aut etiam in eo perseverasse per triduum, ita tradunt passim AA. Nav. L. 3. cons. 28. num. 5. h. r. Rodriq. Tom. 3. q. 17. a. 1. & 2. Sanch. in sum. L. 5. c. 3. num. 36. Laym. l. c. c. 5. num. 1. Barbof. in c. 4. b. r. num. 3. Castrop. Pirh. ll. cit.

4. Resp. Tertio: in Societate Jesu non esse locum tacitae professionis; cum professio in ea necessario seu essentialiter sic legenda ex scripto. p. 5. cons. c. 3. incorporatio quoque per vota fieri solita absoluto biennio tacite fieri nequit. non per assumptionem habitus distincti ab habitu Novitorum; cum in Societate non sit distinctio illa habitus. Non per exercitium actus proprii incorporatis; cum non detur actus eorum, qui non sit communis Novitiis. ac ita tenent Suar. Tom. 4. de relig. rr. 10. L. 3. c. 8. à n. 3. Castrop. l. c. n. 10. Quibus tamen non obstantibus incorporatio & professio nulla ratificari adhuc poterit non secus, quam in aliis Religionibus. quae tamen ratificatio non tam erit tacitae professionis emissio; quam expressa reparatio ita Castrop. l. c.

5. Resp. Quarto praecipua professionis tacitae ab expressa differentia est illa, quod tacite professus eligi nequeat in Praelatum, nec illius nec alterius Religionis, ut sic vitentur dubia, quae ex tali electione oriri possunt c. nullus c. indemn. de elect. in 6. Sanch. l. c. c. 3. n. 6. Suar. cit. l. 6. c. 12. n. 15. Castrop. l. c. n. 9. Altera differentia est, quod vi professionis tacitae non ita adstrictus sit Religioni, quin ad aliam laxiorem transire possit, per c. constitutionem. h. r. in 6. Verum hoc privilegium seu effectus non omni professioni tacitae, sed tantum ei competit, quae sit deferendo habitum professorum per triduum intra annum Novitiatus. ut Suar. l. c. c. 21. n. 6. Sanch. l. c. n. 27. Castrop. l. c.

Quaest. 829. An certa aetas & quae requiratur ad valorem professionis expressae?

1. Resp. Primò: etsi jure antiquo requirebatur ut sufficiebat aetas pubertatis completa, nimirum in mare annus 14. in foemina, annus duodecimus juxta c. firma. 20. q. 1. c. ad nostram. h. r. c. 1. eodem in 6. jure tamen novo. Trid. sess. 25. c. 15. in quacunque Religione tam mulierum, quam virorum requiritur annus 16. completus. neque hic malitia supplet defectum aetatis, uti contingit in matrimonio carnali, dum id de eo ita statutum jure positivo, c. 9. & c. fin. de dispens. impuber. simile verò

nihil statutum de matrimonio spirituali quale juxta Gl. ult. in c. ult. h. r. est, quod contrahitur inter profitemem & Religionem. Porro decretum illud Trid. locum quoque habet in Societate Jesu, ita ut incorporatio illa facta per vota simplicia post Novitiatum ante annum 16. sit irrita ob paritatem rationis, dum Concilium. l. c. usum nomine professionis non intenderit tantum comprehendere professionem in strictissima sua significatione, sed gratia frequentioris usus. Cum etiam dicta emissio votorum illorum simplicium inducat statum, quantum est ex parte emittentis, perpetuum & indissolubilem, ob quam rationem Concilium requisivit 16. annos, ut nimirum maturiore Concilio & conditione prudentiore talis status assumeretur. Castrop. l. c. p. 2. §. 1. n. 1. sed neque aliter in Societate fieri poterat, dum in ea recipi quis nequeat ante annum 14. aetatis, & tempus Novitiatus sit biennium; adeoque tam ex Constitutionibus Societatis, quam ex decreto Trid. requiritur annus 16. & ita docent Sanch. L. 5. sum. c. 4. num. 7. Suar. Tom. 4. de relig. rr. 10. L. 3. c. 6. num. 2. Castrop. l. c. De cetero per Tridentinum non impediri, quin major aetas in aliqua Religione requiri possit, etiam cum decreto irritante, dubium non est, ut ait Castrop. l. c. num. 2. ac ita per c. 6. h. r. prohibitum pueros in infulis (intellige minoribus) admittere pueros ante annum 18. propter asperitatem majorem vitae Religiosae in iis perferendam, ob majorem solitudinem, quae angustis maris coarctantur, ad quam pueri juniores invidiosae, quamvis huic constitutioni per contrariam consuetudinem derogatum esse dicat Jo-And. & Sylv. apud Pirh. h. r. num. 118. quin etiam sic statutum in Ordine Minorum S. Francisci ut Pirh. l. c. ita tamen, ut licet tale statutum servandum, non tamen professio in eo facta ante annum 18. modo facta post annum 16. sit irrita. Cum tale statutum decretum irritans adjunctum non habent, ita Abb. in c. qui est in infulis. h. r. n. 4. & 5. Sylv. V. religio. 3. q. 4. Sanch. l. c. c. 4. n. 6. Rodriq. tom. 3. qq. resp. 17. a. 20. Suar. tom. 3. de relig. L. 6. c. 3. n. 7. & 8. Castrop. Pirh. LL. cit. his non adverstante Trid. ut Fagn. in c. 1. h. r. n. 15. juxta declar. Cardin.

Quaest. 830. An & qualiter ad valorem professionis requiratur libertas à coactione & metu?

Resp. Requiritur ut sit spontaneè emissio, & libera ab omni coactione & metu gravi cadente in virum constantem injustè incusso, etiam indirectè ad extorquendam illam, qualis si non sit, ipso jure, saltem Ecclesiastico, est irrita. juxta c. professus caus. 20. q. 3. & c. 1. de his quae vi & c. non secus, ac matrimonio carnale tali metu extortum. juxta c. 14. & 15. de spons. & matrim. Cum per professionem quoque status novus valde difficilis, ex natura sua perpetuus & immutabilis assumatur; ac proinde professio non minorem exigit libertatem, quam matrimonium carnale. Idemque est de emissionem votorum facta à scholasticis in Societate post biennium probationis, utpote per quam verum statum Religiosum assumunt & ingrediuntur, quem & non strictam solum professionem intellexit textus c. de his qui vi. uti etiam Trid. sess. 25. c. 19. de regular. in ordine ad declarandam nullitatem, pro eodem usurpat Religionem ingredi, & professionem facere; ac ita expressè de emissionem illa votorum simplicium, quòd metu extorta nullum habeat effectum, docent cum Suar. de relig. rr. 10. L. 3. c. 6. num.

num. 6. Castrop. l. c. §. 2. n. 1. Wiestn. b. t. n. 82. Porro nomine metus gravis invalidantur professionem non venit metus reverentialis, imperium, preces parentis, uti Abb. in c. 12. b. t. n. 8. Sanch. de matrim. l. 4. d. 6. num. 18. Pirh. b. t. num. 120. nisi accedat timor mala tractationis, preces valde importunae, vel saepius repetitae, magna & diuturna offensa ejus, à quo hominis vita ac fortuna dependet, spectata quoque dispositione personae, v. g. utrum timida. ita Sanch. l. c. d. 7. Less. L. 2. c. 17. num. 35. Laym. L. 4. tr. §. num. 6. Unde jura & argumenta afferri solita pro metu reverentiali invalidante professionem intelligenda sunt, non de tali metu nudo, sed vestito aliqua ex dictis circumstantiis. Alleganti verò post professionem metum gravem, uti & aliud impedimentum irritans incumbit probatio. Abb. in c. 1. h. t. num. 4. Fagn. ibidem. num. 26. cum in dubio semper praesumendum pro valore actus, steterit possessio pro professione ipsaque Religione, quae talem hactenus tanquam professum suum habuit & aluit; eam etiam non habitam in contrarium afferre suas probationes, quibus ostendat profitentem liberè ac spontaneè emississe professionem. Arg. c. super hoc de renunc. juncta Gl. V. resignationis. Abb. in c. 1. h. t. in fine. Pirh. l. c. in fine. Porro tamen si coactio per vim & metum professionem irritam reddat, non tamen ipsum ingressum in Religionem probationis gratiam seu Novitiatum ex inde invalidari, ullo jure reperitur. Pirh. b. t. num. 121. cum Sanch. de matrim. L. 6. d. 37. num. 51. quamvis, ut Idem, gravis quoque injuria irrogetur ei, qui ad ingrediendum Religionis Novitiatum cogitur. Unde etiam Tridentinum sess. 25. c. 18. de regular. anathemati subjicit omnes & singulos, qui quomodocunque coegerint quamcunque mulierem, praeterquam in casibus in jure expressis, ad ingrediendum Monasterium, vel suscipiendum habitum cujuscunque Religionis, aut emittendam professionem, quoscientes eam non sponte ingredi Monasterium aut habitum suscipere, vel professionem emittere, quoquo modo eidem actui vel praesentiam vel consensum vel auctoritatem interposuerint, quam tamen excommunicationem non extendendam ad eos, qui mares ad illa cogunt, eò quòd feminae coactionibus magis obnoxiae, & adversus eas minus tutae & potentes sint, quam mares, tradit Wiestn. b. t. num. 83. citatis Suar. de censuris. d. 23. §. 7. n. 8. Sanch. L. 4. mor. c. 4. Castrop. tr. 29. d. 3. p. 57. n. 8. De cetero libertati requisitae ad valorem professionis adhuc locus est in sequentibus casibus.

Primò, dum pueri à parentibus oblato Monasterio facti puberes profitentur, nam etsi olim puerque impubes à parentibus Monasterio offerri potuissent, ita ut eorum oblatione stare tenerentur, nec Monastica professione desertà ad saeculum redire possent sine nota infamiae, probabiliter ac eruditè notet Gonz. in c. cum virum. b. t. n. 6. ad evitanda tamen, quae ex istiusmodi frequenter inconsulta liberorum oblatione oriebantur, postmodum tamen post saeculum sextum Ordinatione Ecclesiastica cum simus, 14. sancitum, ut istiusmodi oblato, licet ad annos pubertatis usque in Monasterio perseverare tenerentur, eò quòd quò ad vitae rationem gubernationemque voluntati parentum subjicerentur, effecti tamen puberes liberè ad saeculum redire possent, & nequaquam in Monasterio persistere cogentur, nisi expressè vel tacitè istam oblationem sui emissà professione ratam habuissent. Fagn. in cit. c. cum virum. num. 34. Pirh. b. t. num. 58. Wiestn. num. 84. R. P. Lenr. Jur. Can. Lib. III.

Secundò dum uxor in mariti sacram ordinationem aut professionem liberè consentiens, obligatur & cogitur ad ingressum Religionis emittendamque professionem in casu, quò incontinentiae vitae praereteret suspicionem. cum obligatio illa & coactio à praecedente libero ejus consensu in mariti professionem dependeat, adeoque non secus, ac qui ingressum in Religionem vovit, vel matrimonium alteri promisit justè ad hoc cogi potest, absque eò, quòd huic ingressui & matrimonio dici possit deesse libertas.

Tertiò, dum criminosi in Monasteria inviti detruduntur; cum justè in ea detruduntur, non ut inviti edita professione fiant Monachi, sed ut in iis, quasi in carcere inclusi, & à peccandi occasione remoti, poenitentiam agant, ut Gonz. in c. 1. n. 10. Wiestn. b. t. n. 85. Num verò metus gravis injustè incussus superiori, cujus est admittere professionem, ad extorquendam admissionem, aut etiam capitulum, dum ejus consensus necessarius, irritet quoque professionem, non convenit inter AA. negant id ipsum Suar. tom. 3. de relig. L. 6. c. 4. n. 17. Castrop. tr. 16. d. 2. p. 2. §. 2. n. 3. Pirh. b. t. n. 124. vers. porro. etsi. eò quòd metus, non jure naturali, sed solo positivo humano irritet professionem ut Suar. n. 19. hoc verò de metu incusso admittenti nihil statuerit Concilium ad invalidandam professionem; adeoque extensio fieri nequeat ad hunc casum. Affirmant è contra Less. de §. 7. l. 2. c. 41. n. 6. Donat. Tom. 2. prax. regul. p. 2. tr. 11. q. 8. à. n. 3. quos sequitur Wiestn. b. t. n. 87. hoc nixi fundamento satis probabili: quòd sicut matrimonium carnale, sic & spirituale initum per professionem sit contractus mutuo consensu initus, ultro citroque obligatorius. c. porrellam. c. ad Apostolicam. b. t. adeoque sicut profitentis, sic Religionis seu Praelati illius nomine eam admittentis, exigens consensum spontaneum, à vi & metu absolutum, ut inter contrahentes servetur aequalitas, non secus ac requiritur in matrimonio carnali, à quo ad matrimonium spirituale jure approbatum sit argumentum juxta c. inter. de trans. Episc. & c. cum inter. de elect.

Quest. 831. An & qualiter error & ignorantia reddant professionem irritam?

R Esp. Pari quoque modo; quin & ipso jure naturae professionem reddit irritam error vel ignorantia circa substantialia Religionis (secus est de accidentalibus) quia consensum & libertatem adimit Arg. c. 6. de iis, quae vi. Ob quam rationem eandem irrita est professio facta ab amente, prout sumitur. ex c. sicut. b. t. ita etiam, ut si postmodum ad sanam mentem rediens, redditusque certior de emissà à se invalidè professione, non hoc ipso existat verè professus, quòd taceat, vel non contradicat, aut habitum deponat; sed necesse sit, ut de novo spontanea voluntate profiteatur expressè vel tacitè, nempe exercendo actum, vel assumendo habitum proprium professorum. nequit eniam cessante amentia, in ea facta professio ratificari; cum omnino fuerit nulla, ac perinde sit, ac si nihil factum fuisset. Arg. cit. c. sicut. Abb. ibidem. n. 4. Sylv. V. religio. §. q. 2. Sanch. L. 5. mor. c. 4. num. 53. Azor. p. 1. L. 12. c. 2. q. 5. Pirh. b. t. num. 123. Ad haec, ut cessante amentia, talis mox validè profiteatur expressè vel tacitè, requiritur, jure novo Tridentini, ut

G g g g

anno

anno continuo ante amentiam steterit in probatione. Pirh. l. c.

2. Sic quoque errorem & ignorantiam circa requisita substantialia in proficiente commissum ab admittente professionem eandem irritare, supponit Castrop. tr. 16. d. 2. p. 2. §. 2. Secus est de errore illius & ignorantia versante circa accidentalia, etsi ea talia, ut, si cognita ei fuissent, eum ad professionem non admisisset. v. g. dum proficiens tacuit morbum gallicum suum. sicut enim morbus ille neque ex jure, neque ex speciali Religionis constitutione, ut supponitur, est ex irritantibus professionem, ita nec ejus taciturnitas ex parte proficientis, & ignorantia ex parte recipientis. Possit tamen talem admissum expelli ex Religione ob culpam (quam Nav. & Sanch. moralem reputant) admissam in hujus vitii taciturnitate, affirmant Nav. L. 3. consil. tit. de regular. consil. 25. Sanch. de matrim. L. 7. d. 37. num. 52. Sa. V. religio. num. 34. Negant Rodriq. Tom. 3. 99. regul. 9. 17. a. 9. Sanch. L. 5. sum. c. 4. num. 57. apud Castrop. l. c. num. 4. eò quòd expulsio à Religione sit supplicium gravissimum, quòd ob causam non ita gravem infligi nequeat. Distinguit Castrop. ita ut, si tentatis per annum remediis morbus non curetur, possit expelli, tum ob culpam deceptionis, tum ad præcavendum damnum aliorum & contagii periculum. In Societate Jesu verò sine scrupulo expelli posse eum, addit, qui sic decipiendo vota scholasticorum emisisset; cum ea, utpote non solennia, minorem causam ad sui dissolutionem exigant, quam quæ ad expellendos Religiosos profectos expostulatur, ut Sanch. cit. L. 5. c. 4. num. 57.

Quest. 832. An & qualiter ad professionis valorem, aut saltem ut licite fiat, requiratur, ut proficiens sit juris sui, nulli obstrictus?

R Esp. Requiritur ad hoc, ut nulla obligatione sit obstrictus alteri, ratione cujus sine ejus consensu professio emittere impediatur. Pirh. h. t. num. 124. in fine. cum communi. Sic itaque primò servum conscium suæ servitutis illicitè sine consensu domini in Religione, consentiunt omnes. An verò professio illa sit quoque invalida, in eo non conveniunt AA. affirmat Azor. p. 1. L. 12. c. 1. q. 3. Sanch. L. 5. mor. c. 4. n. 44. Less. L. 2. c. 41. num. 31. (ubi, quòd talis professio per dominum in irritum revocetur quòd ad cætera, etsi castitatem servus teneatur servare; cum ad hanc se invito domino potuerit obligare) Pirh. h. t. num. 129. in fine; cum servus totus domini quòd ad actiones utiles, non possit validè omnino tradere se Religioni invito domino, subjiciendo se obedientiæ Prælati. negant è contra Sylv. V. religio. 2. q. 3. Suar. de relig. L. 6. c. 6. num. 3. Castrop. tr. 16. d. 2. p. 2. §. 3. num. 2. pluresque citati à Sanch. l. c. eò quòd nullo jure positivo sit irrita; quin potius ex eo colligatur esse valida dum c. si quis incognitus. 14. q. 2. habetur quòd si triennio transacto non repetitur à Domino servus professionem emittens, ei reddi non debeat. sed neque jure naturali; cum omnia vota servorum sint valida & à Domino absolutè irritari nequeant; sed solum eorum usus, quatenus ei damnosus & præjudicialis, impediri possit. stent autem bene si-

mul, professionem esse validam, & usum illius hic & nunc à Domino impediri posse, quò ad obedientiam, quam etiam non obstante tali impedimento possibili verè adhuc, quantum est quò ad animi præparationem, etiam circa ea, in quibus impediri potest, absolutè vivere potest. ita Castrop. l. c. qui etiam n. 3. rectè addit, certum esse in Societate Jesu professionem seu incorporationem per vota biennii à servo factam esse nullam, quia esse servum est unum ex quinque impedimentis essentialibus. exam. gener. c. 2. & p. 1. consil. c. 3. De cætero supposito etiam valore professionis, si servus eam emittit mala fide, conscius nimirum servitutis, vel fingens se liberum potest à Domino in servitutem revocari, ne ex fraude lucrum reportet. Pirh. l. c. etsi religio quæ sciens esse servum, vel de eo dubitans non præmissa diligentia ad inquirendum desuper eum admittit ad professionem, teneatur Domino (si is servum profectum noluerit recipere) satisfacere soluta astimatione servi, alioquin si bonà fide admittit, sufficit, si servum reddat. Pirh. l. c. citatis Sanch. l. c. num. 47. & Suar. cit. c. 6. num. 4. Castrop. l. c. num. 1. citatis Less. cit. c. 41. dub. 3. num. 31. & aliis. vide dicta supra, de iis, qui prohibentur ingredi religionem.

Quest. 833. An & qualiter valeat professio facta à gravato ære alieno vel obnoxio ratiociniis?

R Esp. An & qualiter talium ante soluta debita & depositas rationes ingressus & admissio in religionem, professio & ad eam admissio sit illicita, & fieri non debeat, satis dictum & declaratum supra. Unde rectè à priore inferitur professionem ab iis factam esse illicitam, eosque ad illam admitti non posse, eam tamen ita illicitè & injustè factam ab iis, dum in sæculo manentes fuissent solvendo, invalidam non esse, bene asserunt Castrop. l. c. p. 2. §. ult. num. 1. Pirh. h. t. num. 30. eò quòd persona debitoris non ita pro debitis sit obstricta, ut ipsa sit quasi serva creditorum, sed tantum obligata illis ad satisfaciendum ex bonis suis, ut Pirh. debita civilia morte civili, qualis est professio, extincta videantur, eorumque obligatio afficiat personam quam diu sui juris est, & quam diu bona habet. Castrop. l. c. Unde etiam, ut Idem, talis professus non manebit obligatus laborare manibus, aut elemosinas quærere, similiæ præstare, ut debita solvat. dubitari tamen adhuc posse videtur, an non Religio scienter admittens talem obaratum ad professionem in creditorum præjudicium teneatur illis satisfacere.

Quest. 834. An & qualiter professio facta sine licentia Papæ ab Episcopo sit valida?

R Esp. Tametsi ejus talis ingressus in Religionem uti dictum supra, multo magis emissus ab eo professio sine licentia Papæ sit illicita, peccetque per hoc Episcopus graviter, cum id illi ob bonum Ecclesiæ, cui addictus est, sit interdictum per c. licet. de h. t. & c. nisi cum prædè de renunciat. ut cum communi D. Tho. 2. 2. q. 185. a. 5. validam tamen esse ab eo professionem emissam, tenent Suar. Tom. 3. de relig. L. 6. c. 8. n. 7. Castrop. tr. 16. d. 2. p. 2. §. 5. num. 2. eò quòd, neque ex natura rei sit irrita, cum vinculum professionis

professionis & Episcopatus formaliter non sint incompatibilia, ita ut unum desolvat alterum, ut patet in eo, qui Religiosus professus sit Episcopus, & retento statu Religioso illiusque nativa obligatione muneris Episcopalis obligationem subit; tamen si talis professio quò ad actum ut exercitium obedientiæ repugnans muneri Episcopali sit impedita, quemadmodum dictum paulò ante de professione emissa à servo. Sed neque ullo jure positivo irrita inveniatur, dum ex testibus *c. nisi cum pridem. de renunc. c. inter corporalia de translat. c. licet de regular.* expressius de hac materia loquentibus id non inferatur, sed solum, quòd non liceat sine auctoritate Pontificis & causis à jure præscriptis renunciare Episcopatu. Quam sententiam etsi speculative probabilem dicat Pirh. *h. t. num. 126.* Contrarium tamen tanquam absolute probabilius sustinet cum Laym. *in c. nisi cum pridem. de renunc. c. ex ea ratione*, quòd, cum Ecclesia prohibeat, ne Episcopus gregem suum, cui se obligavit, deserat sine Papæ licentia, Deus talem professionem repugnantem Ecclesiæ non acceptet, ut Laym. *l. c.* unde etiam ad allatam in contrarium rationem respondet, quòd status religiosus & Episcopalis non sint incompatibiles de jure naturæ seculi prohibitionem juris positivi. Porro in ordine ad professionem emittendam illicitè vel etiam invalide intelligantur hic Episcopi electi & confirmati, etsi non consecrati, modò certæ alicui Ecclesiæ addicti; cum hi sine licentia Papæ renunciare nequeant Episcopatu *juxta cit. c. inter corporalia. juncto c. nisi cum pridem.* secus est de Episcopis consecratis quidem, nulli tamen ecclesiæ addictis; hi enim, quia cessat obligatio, quæ obstricti Ecclesiæ, inducens hoc impedimentum assumendi statum religiosum per professionem liberè, non requisitâ Papæ licentiâ religionem profiteri possunt, non secus, ac si Episcopatu renunciasent. Castrop. *l. c. num. 3.* Suar. *l. c. num. 4.* qui tamen *num. 5.* idipsum negat de Episcopis titularibus eò quòd hi determinatæ Ecclesiæ desponsati sint, etsi per accidens ab illius obsequio & administratione impediuntur ob infidelium occupationem. Distinguit Castrop. ita ut idem cum Suar. sentiat, si impedimentum, quo impeditur Episcopus ab obsequio suæ Ecclesiæ, perpetuum non sit, sed speretur aliquando removendum, si verò impedimentum nullatenus removendum speretur sitque ejus conditionis, ut omne munus & exercitium pontificale in ea diacèsi impediatur, quale regulariter est in Episcopis titularibus Ecclesiarum occupatarum ab infidelibus, censeat probabile eos posse migrare ad religionem profitendo in ea, non secus, ac si nulli speciali ecclesiæ addicti essent; cum quò ad effectum præstandi Ecclesiæ illi servitium idem sit sed neque Episcoporum obligatio & necessitas petendi & obtinendi licentiam à Papa profitendi in religione extenditur ad alios prælatos Episcopo inferiores, etsi jurisdictionem quasi Episcopalem habeant, sintque immediatè subjecti pontifici; cum eorum non meminerint citati textus, & spiritali conjugio seu vinculo perpetuo ut Episcopi non sint adstricti Ecclesiis suis, & ad munus pastorale obligati. Abb. *in c. licet. h. t.* Suar. *l. c. num. 13. & 14.* Castrop. *l. c. num. 4.* Pirh. *l. c.* qui tamen notant debere ex quadam saltem decentia hos prælatos emissuros professionem, si non petere licentiam, saltem monete desuper Papam, si ei immediatè subjecti, vel ordinarium, si non sint exempti.

R. P. Lenr. Jur. Can. Lib. III.

Quest. 835. An & qualiter necessitas parentum impediatur valorem professionis liberorum & contra necessitas liberorum valorem professionis parentum?

1. Resp. Ad primum præter ea, quæ dicta sunt supra de ingressu in religionem liberis in hoc casu prohibito, durante illà necessitate parentum, ex quibus dicenda de prohibitione vel invaliditate professionis eorundem à potiore deduci possunt, professio facta à liberis, quorum parentes, hoc est pater & mater, alique ascendentes, graviter, imò extremè egent, etsi illicita sit, facta tamen nullo jure redditur irrita, sed firma manet ita docent Nav. *L. 3. cons. tit. de regular.* Less. *de 7. & 7. L. 1. c. 41. du. 3. num. 34.* Sanch. *L. 4. mor. c. 20. num. 10.* Suar. *tom. 1. de relig. L. 6. c. 9. num. 1.* Castrop. *l. c. §. 6. num. 1.* Pirh. *h. t. num. 128.* his non obstantè, quòd votum ingrediendi religionem editum durante illà necessitate sit irritum, nam in eo est disparitas, quòd tale votum sit de objecto illicito; non verò professio, quia assumto statu extraditione sui facta religioni per professionem perseverare in illo, illicitum non est. ita Pirh. *l. c.* quamvis addat peccari tamen ponendo impedimentum obligationi erga parentes exequendæ, quale an ponatur emittendo professionem in religione in qua perseverando non potest parentibus succurrere, patet ex mox dicendis. Interim dum valida editur & perseverat professio parentibus etiam in gravi & extrema necessitate (sive ea existerit jam tempore professionis, sive potest eam editam orta) succurrere tenetur filius professus, monasterio potente & volente iis succurrere, ut cum communi & certa Suar. *tom. 3. de relig. l. 6. c. 9. n. 30.* Castrop. *l. c. §. 6. n. 2.* quin & obligatur monasterium filio ex ingressu in illud reddito impotente ad succurrendum præbere parentibus alimenta, si tempore professionis in necessitate fuerint constituti, casu quo successit in bona profitentis filii, juxta vires illorum; cum obligatio hæredis etiam extranei (qualis est monasterium recipiens bona filii respectu parentum illius juxta auct. *de sanctiss. Episc.*) sit præbere alimenta egenti illi, cui succedit *juxta L. si quis à liberis. Idem rescriptum. ff. de liberis agnoscend.* ita Sanch. *l. 4. in Decalog. c. 20. n. 21.* Castrop. *l. c. n. 3.* si verò nulla bona professi acquisivit & bonâ fide religiosum admisit, credens illius parentes non egere graviter, vel filium æquè bene in religione iis subvenire posse, non tenetur illos alere ex suis bonis necessariis, non ex justitia, ut constat, non ex charitate; quia hæc solum obligat subvenire constitutis in gravi necessitate de superfluis. Angel. *v. religiosus. n. 31.* Sylv. *v. religio 6. q. 9.* Sanch. Castrop. *LL. cit.* secus est, seu tenetur monasterium alere parentes, si eos tempore professionis admittæ noverat graviter egere, & filium ingressu & professione reddi impotentem eis succurrere; cum eo ipso causa sit, quò minus filius obligationi naturali pietatis satisfaciat Castrop. cum Ang. & Sylv. *LL. cit.* Quod attinet ipsum filium professum, tenetur is in extrema necessitate, sive in eam inciderint parentes ante, sive post professionem, succurrere eis non secus, quam cuilibet extraneo, quocunque modo potest, etiam exeundo monasterio prælato inconsulto & habitu dimisso, si opus est, quia hæc necessitas utpote gravissima semper excepta est. Suar. *l. c. num. 5.* Castrop. *num. 4.* cum communi. Idem de gravi necessitate sentiunt plures citati à Sanch. *l. c. num. 25.* & Suar. *num. 4.*

Gggg 2

ed quod obligatio hæc filii respectu parentis ita intrinseca & naturalis sit, ut videatur ab ea eximi non posse ob statum perfectionis assumptum; ideoque is assumptus censeatur sub hoc onere & salva hac obligatione. Idem ob eandem rationem in casu, quo parentes in ea necessitate fuerint tempore professionis, secus si acciderit post professionem. tenent Ang. Sylv. *LL. cit.* Nav. *comment.* 3. *de regul. n.* 48. Tolet. *L. 5. sum. c. 1. num. 6.* Suar. *l. c. num. 8. & seq.* Less. *L. 2. c. 41. du. 3. num. 34.* & alii citati à Castrop. *l. c. num. 7.* Econtra non posse, nec teneri filium professum egredi monasterio sine licentia prælati, multoque minùs habitum dimittere, etiam dum parens tempore professionis erat in gravi necessitate docent Sa. v. *religio. num. 2.* Rodriq. *99. regular. tom. 2. q. 59. a. 3.* Sanch. *L. 4. sum. c. 20. num. 17.* Laym. *L. 4. rr. 5. c. 4. num. 2.* & alii apud Castrop. *l. c. num. 6.* & docere videtur D. Th. 2. 2. q. 101. a. 4. ad 4. ibique Cajet. ed quod obligatio filii succurrendi in hac necessitate sit positiva obstringens illum juxta circumstantias temporis & status assumpti. Jam verò professione ita mutatus sit status filii, ut non sit sui juris, sed prælati, adeoque nolente prælato ut egrediatur monasterio ad subveniendum parentibus, ad id redditus sit impotens, adeoque deobligatus ab eo, uti hæc confirmari potest exemplo servi & uxorati, qui contra voluntatem domini & conjugis non obligentur succurrere parentibus, etsi tempore contractæ servitutis vel conjugii in ea necessitate existerint. ait Castrop. *l. c.* ad hæc nullus teneatur subvenire necessitati speciali alicujus cum iactura & præjudicio boni communis, quale non leve crearetur religioni ex obligatione exeundi monasterio, dimittendo habitum; quin & dum ipsi religiosi facili sibi persuadentes, adesse eam necessitatem hac ratione exponuntur gravibus tentationibus, periculis à religione omnino deficienti. De cætero teneri filium in gravi necessitate etiam superveniente professioni succurrere, quantum potest salvâ obedientiâ ordineque religioso, consentiunt omnes ut ait Castrop. *num. 9.* etsi actiones quibus subvenire debet parentibus vi regulæ non sint absolute, sed solum prohibita fieri sine licentia, & hæc concedenda præsumitur, sine dubio petenda est, sub ea obligatione, quam regula præscribit. si autem neganda præsumitur, vel de facto negetur, cenlet Castrop. eas adhuc exerceri posse secluso scandalo & violentiâ, ed quod, cum illæ non dedeant statum religiosum, sed solus modus extrinsecus licentiæ iis desit, religiosus eas exercens nihil agat substantialiter contrarium statui suo, & prælatus iniquè neget licentiam; quin etiam addit, quod si actiones sint prohibita ex voto obedientiæ vel paupertatis (quales sunt vendere ab eo arte facta, & pretium dare parentibus aut etiam donata ei ab aliis, pecuniam iis distribuendam ab eo penes se retinere) filius obligetur eas exercere in favorem patris graviter egentis petita priùs veniâ, si præsumatur concedenda, quam in hoc casu tenetur concedere prælatus, & si eam non concedat, possit eas religiosus exercere secluso scandalo & violentiâ ex præsumpta superioris majoris voluntate vel potius ex pia interpretatione legis, quæ non censetur causam ita urgentem comprehendere. pro quo posteriore citat Sanch. *L. 4. sum. c. 20. num. 19.* & expressius Suar. *l. c. c. 9. à num. 27.* Et hæc ubi manifesta est gravis parentum necessitas, si enim dubia, nullatenus hæc actiones contra voluntatem prælati exerceri possunt, cum à subjectione, quæ certò obstringitur prælato ob causam dubiam se eximere nequeat professus.

Unde & hæc necessitas à filio probanda & ostendenda prælato, ut conquiri possit de negata sibi dicta licentia Castrop. *num. 10.* licet verò *num. 12.* dicat, posse prælatum concedere licentiam exeundi monasterio, quando id remedium subveniendi necessitati parentum est necessarium; cum regulariter talis professus licentiam ordinem regularem retinet, & sub obedientia maneat. pro quo citat Sanch. *cit. num. 20.* Less. *L. 2. c. 41. du. 3. num. 34.* Rodriq. *tom. 2. sum. c. 6. num. 4.* & alios. addit tamen, secum Sanch. & Rodriq. credere nullum alium præter Papam concedere professis licentiam vivendi permanenter extra claustrum sine habitu. Porò illud certum, necessitate cessante parentum; quia mortui, vel jam habent, ex quibus commodè alantur, teneri professum redire ad monasterium; quia cessavit causa dispensandi seu concedendi hanc licentiam, ac denuò succedit obligatio status religiosi. Secus tamen esset, si cessaret hæc obligatio redeundi, dum religiosus societatis Jesu non professus ex causa alendi parentes dimissus esset, & à votis absolutus (uti societatis ex tali causa dum parentibus graviter egentibus juxta communem procedendi modum in societate subveniri nequit, talem dimittere potest à votis absolutum, etsi ad hoc non teneatur, si aliunde potius utilis societati, quam nocivus, cum potestas dimittendi, non in commodum aliorum, sed in bonum societatis ei concessa, ut Castrop. *num. 14.* cum cessaret esse religiosus. etsi cætera dicta de exitu professorum ad subveniendum parentibus, procedant quoque de non professis societatis; cum verè sint religiosi, & quantum est de se, perpetuò obstricti religioni, ut Sanch. *cit. 2. 20. num. 25.* Suar. *num. 13.* Castrop. *num. 14.*

2. Resp. Ad secundum dicta obligatione filiorum professorum alendi parentes graviter egentes, dicenda quoque de parentibus professis respectu liberorum manentium in sæculo; cum utrorumque reciproca, imò parentum strictior sit obligatio; quia hi per se, utpote eorum causâ, obligantur. Sanch. *l. c. num. 39.* Suar. *tom. 3. de relig. L. 6. c. 9. num. 10.* Pirh. *h. r. num. 128.* Secus dicentes, seu non teneri aliquid differre ingressum in religionem, multoque minùs eam ad tempus deferere ad succurrendum fratribus & sororibus in gravi necessitate, etsi, ut ait Castrop. *l. c. num. 14.* intra religionem, seu manendo in monasterio teneatur strictius succurrere, illis quam extraneis.

Quæst. 836. An & qualiter ad valorem professionis requiratur, ut ea ab aliquo acceptetur, & quinam potestatem eam acceptandi habeant?

1. Resp. requiritur, ut ab aliquo habente potestatem incorporandi aliquem religioni acceptetur nomine ipsius religionis expressè vel tacitè, & per quem religio obligetur ad religiosum retinendum, alendum, gubernandumque juxta religionis institutum. Gl. in c. *porrectum h. r. v. non faciat.* Abb. *ibid. num. 10.* Suar. *tom. 3. de relig. L. 6. c. 11. num. 1. & 2.* Sanch. *cit. L. 5. c. 4. num. 62.* Laym. *L. 4. rr. 5. c. 5. num. 5.* Castrop. *l. c. p. 3. num. 1.* ed quod professio sit contractus onerosus, reciprocus sive utrimque obligatorius, includatque traditionem sui, adeoque & acceptationem. Hanc quoque receptionem requiri in incorporatione in Societatem Jesu per vota post biennium novitiatus emissâ,

emissa, utpote per quæ non solum obligatur religiosus societatis ad perpetuò manendum in societate, observando dicta vota; sed etiam ipsa religio ad eundem alendum & gubernandum, quam diu causa iusta dimissionis seu expulsiõnis non adfuerit, tenet Castrop. l. c. cum Sanch. cit. l. 5. c. 2. num. 63. & Suar. tom. 4. de relig. tr. 10. l. 3. c. 1. in fine & c. 7. in princ. His non obstante, quod p. 5. constit. c. 4. dicantur hæc vota in nullius manibus fieri debere, & in declarat. Addatur, ea soli Deo offerri, & non homini; adeoque nullius acceptatione agere videantur; nam in manibus alicujus prælati ea sunt, qui nomine societatis ea acceptet, ut religiosum per ea effectum retineat, quam diu ad Deigloriam expediens esse judicaverit (per quod distinguntur à votis, quæ quandoque tempore novitiatus ex devotione emittuntur, utpote quæ licet ex parte votantis eadem formâ emittantur, eandemque obligationem pariant, non tamen à religione acceptantur, unde nec religiosum constitunt) non autem dicuntur fieri in manibus alicujus, ut is ea nomine religionis absolūtè acceptet & religiosum perpetuò retineat. ita Castrop. l. c. num. 2. cum Suar. LL. cit.

2. Resp. Ad secundum: regulariter seu spectato jure communi, receptio, seu admissio ad professionem spectat ad Abbatem seu prælatum religionis immediatum & simul ad conventum seu capitulum, ita ut non solum hujus consilium seu consultatio cum eo sit necessaria ad receptionem professi, ut volunt Abb. in c. apostolicam, h. t. num. 11. & 12. Sylv. v. religio. q. 13. & 18. dicto 4. Navar. comment. 3. de regular. num. 5. addentes, prælatum non teneri sequi consilium capituli, sed etiam ejus, aut saltem majoris partis, consensus sit necessarius, alioquin admissio professionis sit invalida. Gl. in c. ult. h. t. in 6. v. pertineat. Rodriq. tom. 3. qq. regul. q. 17. a. 7. Navar. l. 1. constit. de constit. conf. 9. à num. 19. Less. l. 2. c. 41. num. 61. Sanch. l. 5. sum. c. 4. num. 65. Laym. l. 4. tr. 5. c. 5. n. 3. Castrop. l. c. num. 3. Pirh. h. t. num. 132. cum enim agatur de re concernente conventum, nec licet quis recipiatur in corpus religionis aliorumque que consortium, qui idoneus non est, aliisque detrimentum afferre potest, merito consensus majoris saltem partis capituli totum capitulum repræsentans requiritur, adeoque professio facta contradicente rationabiliter & justè hac majore parte, & eam postmodum non ratificante, retractari debet; secus eâ contradicente irrationabiliter; tunc enim admissio facta à prælato subsistit; cum ratio dicat, ut in re dubia seu controversa membra potius capitis ductum sequantur, quam vice versa. Pirh. l. c. defuncto verò prælato, seu sede vacante, conventus aliquem admittere nequit, si admissio spectabat ad solum prælatum, secus si ea spectet simul ad conventum. Pirh. num. 133. juxta c. si ad solum 6. & ult. h. t. in 6. quæ enim jure speciali & extra ordinario competunt prælato, ea illo mortuo non transiunt ad Capitulum; secus de iis, quæ prælato & Capitulo competebant cumalitivè, seu simul, ut patet in collatione beneficiorum juxta c. unio. §. cum vero. ne Sede vac. dum receptio ad professionem est veluti quædam beneficium seu titulus regularis collatio, multoque magis capitulum poterit recipere sede vacante, si receptio pertinebat in solidum ad prælatum & capitulum, potente nimirum tam capitulo, quam prælato recipere, & conferre seorsim. Pirh. l. c. Dixi etiam: regulariter & de jure communi: nam in Societate Jesu omnis potestas admittendi ad

professionem penes solum generalem residet, qui eam communicat, quibus conveniens est. ut dicitur p. 5. constit. c. 1. lit. B. eamque etiam ad vota biennii regulariter nulli Rectorum, sed solis provincialibus communicat. Ubi autem admissio hæc spectaret ex consuetudine præscripta vel speciali privilegio ad solum Abbatem seu prælatum, isque superiorem haberet, licet ab eo hanc potestatem recipiendi professionem non reciperet, sed immediatè à pontifice seu à tota religione ex autoritate pontificis eò ipso quo superior est, posse adhuc ab illo superiore mediato ita restringi hanc ejus potestatem quo ad usum & exercitum illius ex legitima causa, ut eo inconsulto facta receptio sit nulla; eò quòd sic recto religionis regimini conveniat, cum Sanch. l. c. num. 71. asserit Castrop. l. c. num. 5. probatque ex c. exiit. de V. S. in 6. ubi dicitur, posse Generalem ordinis S. Francisci provincialibus licentiam recipiendi coarctare, non obstante, quòd potestas hæc jure ordinario competat provincialibus, confirmatque à simili de parochia, cui jure ordinario competit potestas assistendi matrimonio suorum subditorum, & tamen Episcopus eam ita limitare potest in gravi & urgente casu, ut assentia nulla sit, facta se inconsulto; eò quòd hac suspensione videatur conjungendos à parochi jurisdictione quòd ad illum casum excludere. Porro ubi prælatus excommunicatus publicè denunciatus, vel notorius clerici percussor esset, valere adhuc professionem ab eo admissam, tradit Castrop. cit. p. 3. num. 4. cum Sanch. l. c. num. 78. & 79. & aliis ab eo relatis. Pirh. num. 135. hæc potestas actusque admittendi non sit jurisdictionis spiritualis; cum etiam cuilibet monacho saltem partialiter competat. Unde etiam asserit cum eodem, adhuc validam esse, etsi illicitam, admissionem factam à prælato prohibito, seu suspensio ab exercitio hujus admissionis, nisi fortè unà cum suspensione illa aliàs non tollatur potestas, sed solum impediatur. De cætero potest superior mediatus, ut Generalis, etiam contradicente superiore immediato, admittere ad professionem; cum prælati superiores mediati in potestate concurrant cum localibus & immediatis superioribus. Sanch. l. c. n. 71. Pelliz. in manual. regul. tr. 3. c. 3. num. 8. Pirh. h. t. num. 134. qui tamen & hic adjiciunt limitationem illam: modo id faciat cum consensu capituli. Quin & Episcopus admittere potest ad professionem juxta regulam à pontifice approbatam, si religio non est exempta; quia non minùs est proprius prælatus & superior illius, quam Abbas & provincialis; modò recipiat cum consensu capituli. Abb. in c. porrettum, h. t. num. 12. Sanch. cit. 4. num. 74. Secus, si religio sit exempta non tamen etiam potest Episcopus ordinariè compellere Abbatem, Abbatissam & conventum, ut ad professionem in monasterio aliàs sibi subiecto admittant aliquem; cum hæc admittendi potestas regulariter spectet ad immediatum superioris ordinis & conventum Pirh. num. 136. in fine. cum Rodriq. cit. qq. 17. a. 7. nisi fortè, pro ut id limitat Pirh. cum Franc. in c. ult. h. t. in 6. num. 3. in monasterio Episcopo subiecto, præsertim monialium, non reciperetur numerus sufficiens, etsi plures commodè sustentari possent, tunc enim post monitionem & terminum assignatum & elapsum posset supplere defectum & negligentiam monasterii. Item potest abbatissa admittere moniales; cum hæc receptio non sit actus ordinis nec jurisdictionis spiritualis, pertinentis ad claves Ecclesiæ, cujus incapax est fœmina, sed actus cujusdam superioritatis,

quàm abbatissa habet in suas moniales. Sanch. l. c. num. 76. Azor. p. 1. L. 12. c. 5. q. 6. Pirh. num. 135. Denique potest hæc potestas recipiendi ad professionem delegari etiam simplici religioso, clerico seculari, quin & laico, quemadmodum ab eo potest beneficium acceptari nomine illius, cui confertur juxta c. 1. de procurat. in 6. Pirh. num. 135. in fine citatis Sanch. ubi ante num. 79. & Rodriq. to. 3. q. 17. a. 12.

Quest. 837. Invalidè facta professio an & qualiter ratificari possit?

Resp. Ad primum: coram Deo & in conscientia sua certò sciens professionem suam nullam fuisse, sive ex, sive sine aliqua culpa sua; eò quòd v. g. fictè & sine animo se obligandi, vel metu gravi injustè incusso compulsus, vel impedimento aliqujus essentialiter requisiti v. g. legitima ætatis, patiens, eam emisit, etsi id in foro externo probare non possit, potest si vult, eam ratificando modo paulò post explicando, manere in religione; non tamen ad hoc tenetur, si cognoscens religionem sibi minùs convenientem, aut nimis difficilem, aut alia ex causa non vult remanere; sed potest tutà conscientia in occulto discedere, ac etiam nubere, modò sine scandalo aliove majore incommodo & præjudicio id fieri possit. Sanch. L. 7. de marrim. d. 37. num. 11. Nav. conf. L. 3. conf. 89. de regular. Laym. L. 4. tr. 5. c. 5. num. 7. Pelliz. in man. pralator. tr. 3. c. 1. num. 48. Pirh. h. t. num. 148. Reiffenst. num. 205. & 206. & alii communiter ex ea ratione, quòd professio religiosa propter sublimitatem & arduitatem suam omnino spontaneum ac liberum consensum requirat, & nemo invitus ad eam, ubi nulla fuit, etiam ob propriam culpam, ratificandam, seu de novo validè emittendam cogi possit, unde etiam, etsi habuisset animum verè profitendi, si tamen adfuisset impedimentum dirimens etiam profitenti incognitum, ex præcedente illa voluntate, utpote absolutè inefficace & nullius effectùs, obligari non potest ad servandum, quæ promisit, aut etiam ad substituendam voluntatem aliam de se efficacem, sublato impedimento. His non obstante, quòd Ecclesia talem cogat manere in religione Arg. Trid. Sess. 25. de regular. c. 19. cum id faciat, non ut ad professionem de novo emittendam adigat, aut factam validet, vel validam à parte rei declaret; sed quia præsumit, talem vel ab initio validè professum, vel professionem ratificasse, quæ tamen præsumptio in foro conscientia cedit veritati, ut cum citatis AA. Reiffenst. cit. num. 206. pro quo tamen etiam foro nude asserenti, se fictè tantum professum fides adhiberi non debet, nisi attentis circumstantiis prudentissimus quisque conjiceret, talem verè loqui, ut Idem cum Sanch. l. c. num. 14. & Cajet. 2. 2. q. 88. a. 1. Dixi primò: talem religionem relinquere possit, si id sine scandalo & præjudicio religionis fieri possit: tenetur enim ex caritate vel etiam justitia non præbere scandalum. & tertio non præjudicare, seu causare damnum. unde, si talis disponi prudenter nequit ad ratificandam professionem, expectare debet occasionem opportunam discedendi sine scandalo. ut Sanch. l. c. num. 38. & seq. Pelliz. l. c. interea durante illo, in publico servare vota & regulam ordinis, quamvis ad ea in conscientia non teneatur; potestque interea cum animo illo datà occasione egrediendi percipere à religione alimenta & sustentationis media, si in horum compensationem

consuetæ præstet servitia, & si ea ad compensationem illam non sufficere cognoscit, debet habere animum faciendi suo tempore proportionatam restitutionem. Sanch. l. c. Pelliz. l. c. tom. 1. tr. 3. c. 5. num. 10. Item potest interea validè ferre suffragia, aliaque munera religiosa peragere, si non potest sine scandalo & gravi sui infamia ab iis abstinere, errore communi præbente ad hoc titulum præscriptum & sufficientem juxta L. Barbarius ff. de off. prior. quod ipsum tamen distinguit Castrop. tr. 16. d. 2. p. 5. num. 10. ita ut probabiliter credat, id procedere usque adeò, ut etiam in prælatum eligi queat, si professionis nullitas ita secreta sit, ut nullus sit timor, quòd probari possit in foro externo, eò quòd, licet in c. nullus. de elect. in 6. prohibeatur eligi in prælatum, qui professus expressè non fuerit, talis tamen ex benigna interpretatione expressè professus reputandus sit; cum verè quò ad forum externum professus sit, & quò ad Ecclesiam professus reputetur: debet tamen mox ab electione sua professionem suam re ipsa invalidè factam ratificare; secus in electionibus istiusmodi activis & passivis dicendum ait, si nullitas professionis manifesta sit, vel facile manifestari possit; eò quòd tunc nequidem in judicio firmo Ecclesie professus existat. De cætero offerente se occasione discedendi sine scandalo, aut via ordinaria vel extraordinaria, per restitutionem nimirum in integrum commode reclamandi ac nullitatis causam probandi, sive intra sive extra quinquennium, tenetur illico discedere occultè vel reclamare, si professionem ratificare nolit; quia alimentatione & commodis religionis frui nequit; nisi velit esse religiosus, aut sit in eo statu, in quo hic & nunc discedere sine scandalo nequit. ita Reiffenst. h. t. num. 211. cum Pelliz. l. c. num. 47. Dixi secundò: certò sciens professionem suam nullam esse, & se eam nec tacitè nec expressè ratificasse, si enim de eo dubitet, spectandam esse naturam dubii, ut inde inferatur, pro qua parte stet professio, an pro professi, an pro religionis parte, ait Castrop. l. c. p. 7. num. 8. sic si dubitetur ante quinquennium, potest reclamari, si post quinquennium, tenetur remanere dubitans; quia in dubio recurrendum ad præsumptionem, quæ ante quinquennium stat pro dubitante, post quinquennium pro religione. Reiffenst. n. 212. Arg. Trid. Sess. 25. de regul. c. 19.

2. Resp. Ad secundum: ad validam ratificationem professionis in genere requiritur & necessaria est sublatio impedimenti, propter quod illa invalida fuit; sive id tenuerit se ex parte profitentis, sive ex parte recipientis. ut Castrop. l. c. p. 5. num. 1. & 2. & pro ut consentiunt omnes. Unde sequitur primò requiri ut ratificans sciat professionem à se factam fuisse irritam; cum absque illa cognitione non possit habere voluntatem ratificandi; quia absque ea non potest cognoscere possibilitatem ratificationis, utpote quæ possibilis non est, nisi professio fuerit invalida, quæ tamen voluntas non minus ad ratificandum, quàm ad primò emittendam professionem requiritur. Sanch. l. c. num. 59. Azor. p. 1. L. 12. c. 4. q. 7. Laym. cit. c. 5. num. 9. Castrop. cit. p. 5. num. 3. Less. L. 2. c. 41. num. 65. Pelliz. l. c. num. 57. Pirh. num. 149. quæ tamen cognitione determinatæ nullitatis opus non est, pro ut Less. Castrop. Pirh. bene limitant, si ita statuat ratificans, se vellem professionem à se emissam esse validam, etsi & casu quo fuisset invalida. Sequitur secundò, opus esse consensu alio vero spontaneo professionem

professionem ratificantis, quo se religioni obligat, dum is fictè aut ex gravi metu iniuste inculso professus fuit; ut patet; cum nullus adhuc in hoc casu consensus, aut saltem liber, positus ab eo fuerit, & primò profiteatur, estque probabile, quòd sufficiat hunc consensum ab eo elici in secreto & privatim coram Deo absque eo, quòd rem superiori indicet, ab eoque novum consensum petat, etsi hoc tutius, nisi forsitan timeret, prælatus, hoc intellecto, revocaturum prius datum consensum, & novum negaturum, & sic se esse in periculo ejectionis. in quibus circumstantiis melius esse, ait Reiffenst. *h. t. num. 224.* si nihil desuper dicat prælato vel antequam dicat, solus, vel, quòd adhuc securius, in præsencia duorum sibi fidelium exprimat suum consensum, seu ratificet, & factà hac ratificatione, primò pro majore securitate consensum & acceptationem sollicitet. eò quòd tunc, ut addit, in utroque foro securus sit, etsi consensus à prælato negetur, verùm supponunt hæc consensum novum recepturi professionem non requiri, de quo mox. Requiritur quoque consensus novus profitentis, dum is verè quidem & bonà fide, cum impedimento tamen alio dirimente, illius ignarus v. g. ante requisitam ætatem professus fuit; quia consensus ille omnino irritus & nullius effectus erat, non secus, ac si omnino positus non fuisset. potest autem hic novus consensus seu ratihabitio non tantum poni expressè, sed & tacitè. v. g. postquam servit priorem suam professionem seu consensum ob tale impedimentum fuisse nullum, manendo in habitu regulari professorum aliisque eorum exercitiis, & sub obedientia religiosa Pith. *cit. num. 149.* cum Suar. *tom. 3. de relig. L. 7. c. 1. num. 6.* His non obstantè, quòd c. 1. *h. t. in 6.* requiritur, ut professio prius facta expressè rata habeatur. nam ibi sermo est de speciali casu, quo quis professionem emisit ante annos pubertatis completos; is enim statim post expletum annum 14. non nisi expressè ratificare potest professionem factam intra annos pubertatis. ubi autem post annos pubertatis expressè non ratificavit, potest illam ratificare tacitè, deferendo habitum proprium professorum per annum post pubertatem. ita Pith. *cit. num. 149.* Verùm hæc jure antiquo; jure enim novo Tridentini, sicut emitti primò nequit ante annum 16. ætatis, sic etiam ea ante illum annum ratihaberi non poterit expressè neque tacitè. nisi post annum 16. per annum continuando delationem habitus professorum. Ratio autem, cur delatione illa annali habitus aliisque exercitiis professorum editis tacita professio inducatur, est, quia iis positus jus præsumit, professum post scientiam nullitatis suæ professionis denuo consentire. ita Castrop. *cit. p. 5. n. 5.* quamvis addat, hoc verum esse, quando præsumi non potest alius animus gestandi habitum, quàm de professione emitenda seu ratificanda. unde etiam hanc ipsam præsumptionem non nisi annali hac delatione, sed necessariam ad stabilem hujusmodi præsumptionem esse quinquennium, eò quòd Trident. *l. c. c. 14.* concedat jus reclamandi intra quinquennium, adeoque illam interea non ratificatam præsumat.

3. Quod attinet consensum ipsius admittentis professionem, an is quoque novus requiratur ad ratificandam professionem invalidam, in eo non conveniunt AA. negant id ipsum, non tantum in casu, quo professio fuit invalida solum ex defectu consensus profitentis, dum fictè vel ex metu professus; sed etiam ex defectu alterius requisiti v. g. debite ætatis, aut novitatus per annum continuati. Nav. *L. 3.*

h. t. conf. 27. num. 1. Sanch. de matrim. *d. 37. n. 60.* juncto *num. 64.* Barbol. in Trid. *Seff. 25. de regul. c. 19. num. 16.* quos citat & sequitur Reiffenst. *h. t. num. 217.* juncto *num. 219.* desumpta quò ad primum ratione à simili de matrimonio carnali; dum illud ob defectum consensus in uno conjugum ratificatur per solum consensum illius, qui eum non habuit, absque eo, quòd necessarius sit novus consensus alterius, utpote qui quamdiu revocatus non est (qualiter revocatus dici non potest ab eo, dum nihil scivit de deficiente consensu in altero) censetur perseverare, ut cum probabilior Sanch. *l. c. d. 32. num. 9.* ratione verò generali desumptà ex Trid. dum illud *l. c.* post quinquennium nulli concedendo amplius contra professionem reclamare, ex quacunque demum causa nulliter sit professus, quia præsumit interea talem expressè vel tacitè ratificasse professionem manifestè indicat, ad validam ratihabitioem sufficere consensum profitentis. Alias confirmationes vide apud Reiffenst. à *n. 220.* affirmant è contra saltem tutius, si non probabilis, requiri novum quoque consensum seu acceptationem prælati ex quocunque capite fuerit professio invalida. Azor. *p. 1. L. 12. c. 4. q. 7.* Basil. Pont. de matrim. *l. 4. c. 25. infra.* & alii citati à Sanch. *l. 2. de matr. d. 32. n. 8.* quos sequuntur Pith. *l. c.* Castrop. *l. c. n. 2.* ex ea ratione, quòd quando consensus profitentis nullus vel irritus fuit ob quocunque impedimentum, consensum præstitum à prælato fuisse quoque nullum necesse sit; tum quia non potest esse consensus acceptandi obligationem nullam, tum quia non potest esse consensus obligandi se ad alendum, sustentandum, regendumque illum, qui se non tradidit & obligavit religioni. multoque magis requiritur novus prælati consensus, dum impedimentum fuit ex parte illius v. g. dum is caruit potestate acceptandi, vel fictè aut errore ductus acceptavit; cum eo ipso jam etiam consensus profitentis fuerit nullus, utpote qui censerit non potuit, se voluisse religioni tradere & obligare, nisi & ea vicissim obligaverit se profitenti ad eum alendum &c. cum professio sit contractus reciprocus. ita Sanch. *l. c. L. 7. d. 37. num. 64.* Suar. *tom. 3. de relig. L. 7. c. 1. à num. 16.* Less. *L. 2. c. 41. du. 7. num. 67.* quos pro hoc citat Castrop. *l. c.* sed neque consensum hunc novum prælati deficere dici debet ex eo, quòd is nullam determinatam scientiam nullitatis professionis ex parte profitentis admittæ habuerit, nam etsi determinata illa cognitio nullitatis ad ratificationem requiratur ex parte profitentis (nisi fortè is juxta dicta dubitans de valore professionis suæ, velit se obligare, casu quo prior professio & obligatio sua nulla fuisset) ex parte tamen prælati seu religionis dicta determinata scientia non requiritur; cum consensus illius præstetur absolute, quoties professus suam professionem ratam habuerit, ut abundè colligitur ex citato loco Tridentini (quod & propterea nullam expressam mentionem de consensu religionis illiusque ratificatione facit) similiter *ex c. ad nostram. c. significatum. h. t. c. 1. eod. in 6.* eò quòd Pontifex supremus religionum prælatus media religione semper acceptet suumque consensum de facto præstet, quoties professus suum præstitit, & religio non contradixerit expressè ita Castrop. *l. c. num. 4.* & apud illum Sanch. de matrim. *L. 1. d. 37. num. 64.* Less. *L. 2. c. 41. du. 7. num. 61.* Videtur quoque sequi ex responsione ad validam ratihabitioem requiri ut repetatur seu de novo præmittatur novitatus, & quidem in casu, quo professio invalida fuit, quia integer annus probationis ei non præmissus, vel is aliunde irritus fuit,

fuit, affirmant id ipsum Nav. *conf. l. 3. h. t. conf. 5. n. 17. & 19. Rodrig. tom. 2. sum. c. 5. n. 2. Suar. tom. 3. l. 7. c. 1. n. 8.* cum, quod nullum fuit, nullum præster effectum, & Trid. *l. c. c. 15.* expresse annullat professionem, quam non præcessit annus integer probationis (intellige validæ) ratihabens autem præstando novum consensum, de novo profiteatur; quin & Suar. *l. c. n. 34.* id ipsum probabiliter censeat in casu, quo professio ob aliud impedimentum fuit invalida, etsi contrarium in hoc casu censeat probabile. Nihilominus in nullo horum casuum novitiatum reiterandum esse, tranquam verius credit Castrop. *cit. p. 5. n. 7.* & quidem dum novitiatum validus & integer præmissus fuit, id tanquam certum supponit Sanch. *l. c. d. 37. n. 45.* apud Castrop. & cum communi, ut ajunt, tenent Pelliz. *tom. 1. rr. 5. c. 5. q. 40. Reiffenst. h. t. n. 225.* ex ea ratione, quod novitiatum ideo solum requiratur, ut novitius religionem, & hæc novitium probet, juxta *c. ad audientiam h. t.* hoc autem jam factum fuisse per talem novitiatum. quamvis ex hoc non sequatur, ut ait Castrop. *l. c.* idem esse in casu, quo ritè & integrè absoluto novitiatu noluit profiteri, sed religionem dimisit, aut ab ea dimissus, & dein iterum resumpto habitu ad eam regressus; hunc enim debere repetere novitiatum ex eo probat, quòd juxta Trid. requiratur, ut post susceptum habitum ejusque delationem continuans novitiatum per annum profiteatur, quod non verificetur in tali; cum prima illa susceptio habitus dicta dimissione omnino extincta sit, qualiter extincta non est per professionem invalidam. Adde, quòd in tali ex ea etiam ratione requiratur novus novitiatum, quòd intra tempus dimissionis & re admissionis potuerint corrumpi mores aliaque mutationes non satis conformes religioni accidisse, ad quorum explorationem opus sit repetitione novitiatum. Alter casus, dum nimirum professio invalida ob non integrè expletum annum probationis professio invalida fuit, plus difficultatis habet. cum Trid. integrum annum requirat, eò quòd minus tempus ad explorandos sufficienter mores novitii non sufficere judicet, verum huic difficultati occurrit Castrop. dicendo, quòd si talis necdum evoluto anno edens professionem perstiterit in habitu & religione per annum, sive sub nomine novitii, sive sub nomine professi, eam sat temporis habere ad explorandos mores illius, & illum ad austeritates ordinis experiendas. Ex quo tamen sequi videtur, non prius ratificationem & revalidationem professionis perficiendam, nisi post elapsum tempus illud, quòd computando tempus novitiatum saltem cum tempore secuto post talem professionem annum integrum constituit. Quòd si, ut addit. Castrop. *n. 8.* quis inhæreat sententiæ opposita, necessariumque censeat præmitti ratificationi integrum annum novitiatum, detecta prioris professionis nullitate monere debet prælatus, cujus est recipere; ut se interea tractet tanquam novitium, ut Sanch. *l. c. n. 55. & 65.* & ut, cum requiratur quoque consensus conventus, hunc tacito nomine exposulare, vel à Papa obtinere dispensationem novitiatum. Caterum in hac ratificatione opus non esse observare ceremonias alias in prima professionis emissionem solitas observari; eò quòd ad illius essentiam non pertineant. rectè ait Castrop. *l. c. n. 9.* cum Sanch. *l. c. n. 66. & Azot. p. 1. l. 12. c. 4. q. 7.*

5. Porro dicta hic dereparatione professionis & incorporationis invalidæ, adeoque, quæ à Trident. *cit. c. 19.* statuuntur de taciturnitate quinquennii sufficiente ad hanc revalidationem, locum quoque habere in Societate, tamen ea in prima incor-

poratione fieri nequeat, eò quòd societas de hac reparatione nihil disposuerit & Trident. in generali desuper decreto suo societatem non exceperit, ostendit Castrop. *l. c. p. 6. à n. 1.* cum Suar. *tom. 4. de relig. rr. 10. l. 3. c. 8. à n. 5.* & quidem eodem modo fieri, quo in aliis religionibus nimirum annuali gestatione habitus aliisque exercitiis societati incorporatorum propriis obitis, non obstante varietate graduum in societate.

Quest. 838. An, qualiter & coram quo nulliter professus reclamare possit?

1. **R**esp. Primò hac super re est sequens decretum Trid. *sess. 25. de regul. c. 19.* quicumque regularis prætendat se per vim vel metum ingressum esse religionem; aut etiam dicat. se ante etatem debitam professum fuisse, aut quid simile. velitque habitum dimittere. quacunque de causa, aut etiam cum habitu discedere sine licentia superiorum, non audiat, nisi intra quinquennium tantum à die professionis, & tunc non aliter, nisi causas, quas prætenderit, deduxerit coram superiore & ordinario. Quòd si antea habitum sponte dimiserit, nullatenus ad aligandam quamcunque causam admittatur; sed ad monasterium rede cogatur, tanquam apostata; interim verò nullo privilegio sui ordinis juvetur &c.

2. Ex quo deducuntur sequentia. Primò hanc potestatem reclamandi competere cuivis personæ religiose, tam viro quàm moniali ob particulam quicumque, quæ juxta *l. 1. ff. de V. S.* utrumque sexum comprehendit, & quæ de monachis statuitur, statuatur quoque de monialibus Arg. *c. 12. h. t.* etsi non è contra, quæ specialiter statuta de monialibus extendenda sint ad monachos, ut Abb. *inc. ultimo de stat. monachor. num. 5.* & sic in specie quoque comprehenduntur etiam, religiosi societatis tam professi, quàm coadjutores & scholastici per vota post biennium emissà, societati incorporati; quia & hi verè religiosi sunt, ac ex parte sua perpetuò religioni mancipati. Castrop. *l. c. p. 7. num. 2.* Item milites S. Joannis Hierosolimitani, etsi hi milites uti & aliorum ordinum militarium religiosi communiter in decretis Concilii Trid. *de regularibus.* non comprehenduntur ita juxta declarat. Cardinalium Barbof. *in cit. loc. Trident. & L. 3. de presb. Episc. alleg. 104. num. 10.* Castrop. *l. c.* citato Suar. *tom. 3. de relig. tom. 2. c. 4. in fine.* Pirh. *h. t. num. 151.*

3. Secundò, ut audiatur reclamans, necesse sit ab eo deduci & probari causas nullitatis, quæcumque ea sint, ita ut non sufficiat nuda assertio, etiam juramento firmata. ut Sanch. *l. c. num. 14.* Cajet. *2. 2. q. 88. a. 1.* Reiffenst. *h. t. num. 200.* & alii cum communi. eò quòd contra talem juramentum stet præsumptio juris & de jure Trid. *l. c.* adversus quam in foro externo nulli creditur. Verumtamen, si absque gravi difficultate nullitatem suæ professionis probare non potest, quia vel impediretur à religione, vel ob eam causam vexaretur, vel testes nolent dicere veritatem, aut impedimentum ejus sit naturæ, ut probationi non subitet, probatione omisâ, sine peccato fugere potest, cum stante impossibilitate morali probationis, non teneatur eam intentare. Castrop. *cit. p. 7. n. 9.*

4. Tertiò debere fieri hanc reclamationem coram superiore & ordinario, intelligendo per superiorem prælatum regularem immediatam, seu localem, qui professionem admisit, aut qui ei successit, puta priorem, Guardianum, Abbatem monasterii,

sterii, & non necessario Generale vel provinciale Pelliz. tom. 1. tr. 3. c. 5. n. 35. Barbos de pot. Epif. p. 3. alleg. n. 104. n. 11. Donat. tom. 1. tr. 12. q. 19. Pirh. h. e. n. 151. Reiffenst. h. e. n. 192. nisi tamen specialia statuta alicujus religionis habeant aliud; quemadmodum in societate Jesu ea fieri debet coram provinciali, ut Peliz. l. c. Bordon. tr. de profess. c. 7. n. 29. Reiffenst. l. c. per ordinarium vero intelligendo Episcopum diocesis, in qua situm monasterium, cujus religiosus professionem emisit, vel ejus Vicarium generalem, vel alium praelatum quasi episcopalem jurisdictionem habentem in suo territorio, vel etiam capitulum sede Episcopali vacante. Barbos. l. c. n. 12. Pirh. n. 152. Ita etiam ut fieri debeat coram superiore regulari & ordinario loci simul seu copulativè juxta formam Trid. utentis voculâ copulativâ & ut si fieret privatè coram solo superiore regulari, isque declararet professionem esse invalidam, hæc declaratio esset invalida, nisi hic idem esset cum ordinario, ut dum monasterium unitum Episcopatu. ita Barb. l. c. n. 11. Donat. pelliz. Pirh. Reiffenst. LL. cit.

5. Quartò requiri, ut ante reclamationem & deductionem causarum irritæ professionis faciendam coram legitimo iudice habitum non deponat, nec etiam absque licentia superioris cum habitu discedat, pro ut verba decreti sonant. Quod ipsi tamen patitur limitationem, nimirum, nisi justam causam habeat habitum dimittendi vel fugiendi clam v. g. quia aliter ad superiorem venire non potest, & causam suam debite proponere, vel etiam quia à superiore locali injuste non auditur, vel ab eo illum violenter detinente aut includente negatur ei facultas adeundi majorem superiorem, vel etiam ordinarium Sanch. cit. d. 37. n. 3. Pelliz. l. c. n. 40. Nav. comment. 4. de regular. in fine, Less. l. c. c. 41. du. 7. n. 64. Suar. tom. 3. de relig. l. 7. c. 3. n. 13. Castrop. l. c. p. 7. n. 7. Rodriq. tom. 3. qq. reg. q. 17. a. 16. Azor. p. 1. l. 12. c. 4. Pirh. h. e. n. 152. & alii communiter siquidem Concilium Tridentinum solum prohibere & punire intendit temerarium & præsumptuosum discessum vel habitus dimissionem, non verò factam causâ justâ urgente, quin etiam limitandum, saltem ex æquo & bono, ut penam evadat, & ad reclamandum admittatur, si habitum temerè dimissum reassumendo, regreditur; eò quòd nimis durum & inhumanum videatur, ideo præcisè, quia habitum temere dimisit, perpetuò denegare audientiam ei, qui justam causam reclamandi habet, hominem que liberum non obligatum religioni (dum nimirum causâ ab eo allegandâ subsistunt) cogere ad eidem per totam vitam servendum, præsertim cum fortè non esset illius capax, ob impedimentum professio, valida. ita Less. l. c. n. 64. Sanch. l. c. n. 4. Nav. l. c. n. 78. Pirh. l. c. adde, quòd per reassumptionem habitus & regressum religio restituatur ad pristinam possessionem, qua spoliata per dimissionem habitus & fugam, ut Suar. l. c. n. 14. Castrop. Pirh. LL. cit.

6. Quintò requiri, ut intra quinquennium à die professionis fiat reclamatio, & causâ deducantur. Circa quam conditionem necessariam notanda sequentia. Primo, computandum illud à die factæ nulliter professionis juxta textum clarum, nimirum à die, quo ea facta expresse, vel quo facta tacite per susceptionem spontaneam, delationemque per annum integrum habitus proprii professis, vel illis & novitiis communis. ut Pirh. n. 153. cum Azor l. c. c. 4. q. 10. in fine. Anverò currat hoc quinquennium in quocunque casu à die factæ professionis,

R. P. Lenz. Jur. Can. Lib. III.

adeoque etiam non obstante ignorantia nullitatis professionis aliove impedimento seu impotentia reclamandi; an vero sit utile, ita ut non currat ignorantia aliterve impedito, & consequenter is adhuc post elapsum à professione quinquennium possit reclamare; in hoc inquam AA. non conveniunt. Prius tenent Sanch. cit. d. 37. an. 19. Pelliz. l. c. c. 5. n. 45. Pignat. tom. 3. consult. 37. Donat. tom. 3. tr. 12. q. 13. Idque etiam in casu, ut reiffenst. h. e. n. 202. quo redamans probare paratus esset, quod intra quinquennium nullitatem suæ professionis ignoraverit vel aliter sine sua culpa à reclamando impeditus fuerit. Pro ratione adducunt: quod licet tempus præfixum in odium negligentis currat ignorantia & impedito juxta L. 1. c. de annal. except. non tamen currat ei præfixum in favorem alterius ut glos. communiter recepta in c. statutum de prob. in 6. in præsentem autem casu quinquennium præscriptum non sit in odium negligentis invalide professi, sed in favorem religionis, ut nimirum consuleretur ejus tranquillitati & paci, & ne litibus oppugnantium suorum professiones perturbarentur, ut multis declarationibus Cardinal. à Fagnan. probatur, quæ ratio etiam ex eo confirmatur, quod præscripto procedat contra ignorantem & impeditum, tamen is ob ignorantiam & impedimentum reclamandi restitui possit in integrum, uti Paulò post dicitur de omittente reclamare. Item ex eo, quod Trid. utatur voculâ, tantum, quæ est affirmativa illius, quod ponit, & negativa omnium aliorum casuum præter expressos juxta L. ob as c. de prædiis minor. quodque signanter dixerit à die professionis, & non è die notitiæ cessantis impedimenti currere quinquennium, secundum probabiliter docent Nav. consil. L. 3. cons. 23. n. 3. h. e. Rodriq. tom. 3. q. 17. a. 16. Barbos. ad Trid. l. c. n. 8. & plures citati ab illo. item Castrop. l. c. n. 5. ubi etiam pro hac sententia citat Sanch. quatenus l. c. n. 34. probat, quod, si toto quinquennio duraverit impedimentum, aut impotentia reclamandi, quinquennium illud non sit computandum, quamvis aliud quinquennium concedendum non sit, sed arbitrio prudentis sufficiens tempus. intra quod reclamare possit & audiri, statuendum sit, & si intra quinquennium cessarit, impedimentum, videndum sit, an quod adhuc superest ex quinquennio, iudicio prudentum sufficiens sit ad reclamandum; in quo casu ultra quinquennium tempus alterius indulgendum non sit. de cætero ratio, quâ nititur, hæc posterior sententia, est, quod licet hoc quinquennium præfixum non sit in odium omittentis intra illud reclamationem, sed in favorem religionis præscriptum, tamen sit ob præsumptionem professionis intera ratificatâ; præsumptio autem talis haberi nequeat, quia durante impedimento, illudque ignorante professo, ratificatio in qua fundatur dicta præsumptio non est possibilis; adeoque si hoc impedimentum probare vellet, & posset, audiendus etiam post quinquennium, cujus quia contrarium est in aliis præscriptionibus à jure concessis ex potestate Reip. independenter ab actu aliquo proprio illius, contra quem præscribitur, præscriptio currit etiam contra ignorantem fas suum. Atque ita etiam diluuntur duæ primæ rationes pro opposita sententia allatæ. Circa quæ illud observandum cum Castrop. l. c. non quamlibet ignorantiam impedire lapsum quinquennii, sed eam solam quæ probata impedit præsumptionem factæ ratificationis, qualis quia non est ignorantia quæ ignoratur, quinquennium solum concessum ad ratificandum, hæc frustra allegatur, secus ac ignorantia impedimenti,

H h h

quæ

quæ tamen etiam, quia est contra præsumptionem juris præsumptis impeditum scire impedimentum, voluisseque illo sublato habere ratam professionem, non admitti ejus probationem viâ ordinariâ, sed ad summum beneficio restitutionis in integrum, & casu quo aliis conjecturis præter dictum & juramentum ignorantis probari possit. Cæterum quò minus dicatur quinquennium non currere, nisi à die sublato impedimenti cogniti, non obstant verba Tridentini statuentis currere à die professionis. ea siquidem per se & nisi iusta causa nimirum per accidens interveniente probabili ignorantia aliove iusto impedimento reclamandi aliud svadeat, intelligenda ita Nav. tom. 3. de relig. L. 7. c. 4. n. 6. Castrop. Pirh. L. l. c. u.

7. Porro quæ dicta de jure & potestate reclamandi nulliter professi locum quoque habent in religione, cum hæc non sit deterioris rationis, quam religiosus, & quæ disposita de uno correlativorum, censentur quoque disposita de altero. Pelliz. in man. prelator. tr. 33. c. 5. sect. 2. q. 3. n. 52. Pirh. l. c. modo tamen professio fuerit nulla ob ignorantiam iustam & invincibilem superiorum regularium; cum superiores admittentes professionem si culpa non vacent, volentes reclamare & causas nullitatis allegare post elapsum quinquennium, non debeant restitui ut Pirh. l. c. in fine cum Fagnan. in c. 1. h. t. n. 45.

Quest. 839, An, qua ex causa, & qualiter post elapsum quinquennium sit locus beneficii restitutionis in integrum ad hoc, ut audiri debeat is qui intra quinquennium professionis suæ nullitatem ignoravit, vel aliter à reclamando impeditus fuit.

1. Resp. Ad primum, locum esse restitutioni in integrum in hoc casu, probabilius contra Paris. de resign. benef. L. 12. q. 5. n. 46. Cevall. 99. pract. q. 500. in fine. & alios quosdam docent Nav. tom. 4. de regul. n. 71. & 76. & alibi sæpe. Azor. p. 1. l. 13. c. 4. q. ult. Sanch. de marr. L. 7. de 37. n. 22. Less. l. 2. c. 41. du. 7. n. 65. Barbos. p. 3. de potest. Eps. alleg. 104. n. 108. Ricc. resol. 550. quos citat & sequitur Cast. cit. p. 7. n. 13. Conceditur siquidem beneficium restitutionis in integrum adversus præscriptionem longi temporis jure speciali & extraordinario, tam majoribus, quam minoribus, ut juxta c. 1. & 2. de ref. in integ. in 6. L. 1. §. fin. ff. ex quib. caus. Covar. reg. possess. 3. p. 5. 3. Matrienz. l. 5. recopil. lit. 11. l. 8. gl. 12. à n. 4. neque Tridentinum interdicit hoc beneficio restitutionis in integrum adversus præscriptionem quinquennii; cum dicendo, eo lapso non esse audiendum, possit intelligi de ordinaria, secus de hac viâ extraordinaria, dum leges generaliter interdicens actionem, non intelliguntur de actione competente ex jure speciali & extraordinario, sed ex communi & ordinario, ut cum Glos. recepta in L. postquam lit. C. de pallis. Matrienz. l. c. gl. 13. n. 6. Molin. de primog. L. 3. c. 13. n. 65. Castrop. l. c. n. 13. Neque obstat, professionem dissolubilem non esse. Nam datur hæc restitutio non contra professionem certam sed contra præsumptam, quia probari potest præsumptionem veram non esse, neque in veritate fundatam; eò quòd professio vere nec facta, nec ratificata sit Castrop. L. c.

2. Resp. Ad secundum: conceditur hoc beneficium minoribus 25. annis ex duplici causa. Primo ratione minoris ætatis, tamen si sciverint professionem suam esse nullam, & potuerint reclamare favore scilicet fragilis eorum ætatis. Secundo ob im-

potentiam reclamandi, sive ex ignorantia, sive ex metu ortam. Majoribus verò 25. annis tantum ex posteriore hac causa, nempe impotentia reclamandi, ad quam reducitur ignorantia iusta & probabilis; cum qui probabiliter ignorat, jus sibi competere ad rem, quæ præscribitur, iuste impeditus dicatur ad agendum; adeoque restituendus juxta L. 1. §. ult. ff. ex quib. caus. major. Covar. L. c. Castrop. l. c. n. 14. secus est de ignorantia crassa & supina, utpote culpabili, quæ non prodest ad effectum restitutionis, uti nec ignorantia juris, nisi sit juris nimis reconditi, vel ignorans sit miles, rusticus, mulier, in quibus eo eorum conditionem ignorantia juris facile præsumitur, ut Castrop. l. c. cum Sancti l. c. n. 27. 3. Resp. Ad tertium: quamvis Covar. Ma. rt. L. l. c. u. Sanch. l. c. n. 26. censent indulgeri omnet empus, etiam centum annorum, quo duravit iusta ignorantia; quia eâ ignorantia enervatur præsumptio ratificationis, stante verò scientiâ nullitatis & potentia reclamandi jure communi non concedi, nisi quadriennium juxta c. 1. de in integ. ref. in 6. & L. h. n. 6. de tempor. in integ. ref. quod tamen tempus quo quadriennii Sanch. existimat non concedi stante dictâ scientiâ & potentia; eò quòd, si sublato illo impedimento ignorantia se quis ingerat professorum actibus, censetur tacite profiteri, & non reclamando: elapso quinquennio professionem factam ratificare, licet inquam sic sentiat Sanch. Castrop. tamen l. c. n. 15. vers. cæterum censet verius majoribus jure communi, etiam qualibet ignorantia interveniente, non concedendam restitutionem quadriennio elapso à tempore finitæ præscriptionis, nempe quinquennii; eò quòd si quadriennium concessum pro beneficio restitutionis computandum esset à die cognita contra te præscriptionis, concedenda esset restitutio etiam in quadragenaria ac centenaria præscriptione, quod communiter reprobatur. ut cum Covar. L. c. p. ult. §. ult. n. 2. & Martienz. l. c. L. 2. gl. 12. n. 10. Castrop. l. c. qui tamen addit, distingendam ignorantiam, aliamque esse nullitatis professionis, qua durante toto tempore possit reclamari, quia præsumi nequit ratificata professio, & hoc impedimento sublato, incipiat computari quinquennium intra quod jure ordinario reclamari potest. aliam ignorantiam termini ad reclamandum concessi, & tunc stante scientiâ nullitatis, & sublato impedimento ad reclamandum & ratificandum, credit, concedi quadriennium ad restitutionem in integrum in ordine, ut elapso quinquennio etiam major reclamare possit, eò quòd, si in hoc casu negetur major restitutio, ut reclamare possit, nullus sit casus, in quo necessarium ei sit uti beneficio restitutionis in integrum; cum stante ignorantia nullitatis professionis vel impedimento ad reclamandum non jure extraordinario restitutioni, sed viâ ordinariâ agere possit, quippe non labitur quinquennium, quod est tempus aptum ad reclamandum. ita ille.

4. Resp. Ad quartum: ad hoc, ut audiat nulliter professus post lapsum quinquennii, non nisi à papa restitui potest, unde is pro restitutione obtinenda adire debet S. congregationem Cardinalium Concilii Trid. interpretum vel aliam præpositam negotiis regularium. Reiffenst. h. t. n. 204. cum Donat. tom. 2. tr. 12. q. 14. n. 4. qui etiam moneat, hoc beneficium impetratu difficile non solere concedi, nisi oratur causas nullitatis professionis una cum causa, cur intra quinquennium reclamare non potuerit, in libello supplicii prius explicet, & de iis prius, saltem summarie cogno-

cognoscatur, ac dein clausula in rescripto desuper obtento exactè observandæ.

Quest. 840. An & qualiter professio dissolvi possit?

1. Resp. Primò vinculum professionis seu obligatio ad tria vota substantialia & manendi in religione ex parte professi est omnino indissolubilis & non secus quam donatio alteri facta invito donatario revocari nequit. Sed neque ex parte religionis, ut pote quæ se obligavit absolute & simpliciter ad professum alendum & regendum; neque etiam mutuo consensu religionis & religiosi dissolvi potest. Suar. tom. 3. de relig. L. 6. c. 14. n. 2 & 3. Less. L. 2. c. 41. du. 8. n. 7. Castrop. l. c. p. 8. n. 1. Pirh. h. t. n. 143. Arg. c. 6. h. t. & juxta quod patet ex usu & traditione omnium Ecclesiarum. Idemque est de votis biennii in societate, quatenus etiam emittentes ea obligantur perpetuò societati, & hæc illos ad alendum & retinendum, dum justa causa dimittendi eos non supervenit. Castrop. l. c. Potest nihilominus papa legitimam dispensationem solvere vinculum professionis, ita ut professus desinat esse religiosus, & votis solenibus obstrictus Suar. l. c. tr. 3. l. 6. c. 16. § 17. n. 5. Sanch. de matr. l. 8. d. 8. n. 7. Pirh. n. 144. cum communi contra D. Thom. 2. 2. q. 88. a. 11. Et in hoc sæpius dispensasse pontifices, videre est apud Baron. ad annum Christi 1041. & Suar. lit. c. 17. n. 6. ex ea etiam ratione, quod papa, ut habet communis DD. dispensare potest in votis simplicibus, adeoque & votis solennibus, quippe quorum solennitas non nisi constitutione Ecclesiæ inducta c. unic. de votis in 6. tradita eidem à Christo in Petro universalissima potestate solvendi, ac proinde quidquid ex natura sua insolubile non est per publicam potestatem, vel à Christo solvi prohibitum, quale quid non est professio. His non obstante ratione S. Thomæ, dum dicit, solennitatem voti consistere in quadam consecratione & benedictione, vicujus, quod consecratum est, converti amplius nequeat in usus profanos. Siquidem id verum est, manente consecratione, hæc autem autoritate Ecclesiæ tolli potest & reddi res non amplius consecrata, ut patet in calice contracto, qui destructâ formâ, manente ejus materia, fit non consecratus. Adde, quod status religiosus consistat in aliqua consecratione indistincta ab ipsâ obligatione votorum, quæ tollitur per dispensationem.

2. Resp. Secundo: vinculum professionis non solvitur per promotionem professi ad Episcopatum, sed manet omnibus votis religionis obstrictus, ita cum D. Tho. 2. 2. q. 185. a. 8. Less. L. 2. c. 40. n. 113. Sanch. L. 6. mor. c. 6. n. 2. Pirh. h. t. n. 145. & alii communiter. non enim status religiosus, quo ad substantiam pugnat cum statu Episcopali, nec eum dedecet, & quidem de voto castitatis patet. Votum etiam obedientiæ in substantia manet, quin & in effectu, non quidem erga superiorem regularem, sed erga summum pontificem, tanquam supremum omnium ordinum religiosorum Generalem, cui speciali voto obedientiæ præter obedientiam generalem ab omnibus fidelibus ei debitam tenetur obedire, neque à voto paupertatis eximitur quatenus non sit dominus bonorum seu reddituum ecclesiasticorum, sed solum administrator; neque acquirit jus succedendi in bonis patrimonialibus, ultra quod habebat existens in religione, ita tamen, ut quæ acquirit, non jam religioni, sed Ecclesiæ suæ Episcopali acquirat juxta c. unic. caus. 18. q. 1. Quin &, si assumptus ex ordine mendicantium, licet jus illud successione aliquo modo extinctum R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

reviviscit per illam assumptionem in commodum Ecclesiæ Episcopalis, cui acquiritur dominium rerum sic obtentorum, ipse verò administrationem earum habeat. ita Azor. p. 1. L. 12. c. 7. q. 2. & 3. Less. Sanch. Pirh. LL. cit. de cætero et regulis ordinis non sit obstrictus sub culpa vel pœna, ex honestate tamen & decencia quadam morali tenetur ad eas servandas in iis, quæ Episcopalem dignitatem non dedecent. Azor l. c. n. 4. Sanch. l. c. n. 16. Pirh. l. c. ubi etiam cum Sanch. l. c. n. 36. quod hæc multò magis locum habeant in professo assumpto ad ecclesiam parochialem, intellige, & non subjectam religioni & quidem etiam obstrictus sit regulis sui ordinis, quæ cum pastoralis munere & functionibus consistere possunt sub pœna & culpa.

3. Resp. Tertiò: professus contra professionem valide à se emissam nullo unquam tempore aut modo præscribere potest. ita ut, quantocumque tempore post eam emissam, v. g. in gravi infirmitate, maneat in sæculo, & nunquam se ad monasterium receperit, bonaque sua retinuerit, ejus tamen vinculo se eximere nequeat, pro ut habetur in c. sicut nobis 17. h. t. ex ea etiam ratione, quod nulla temporis diurnitas excuset in malefactis, sed potius culpam auget ob perseverantiam in malo juxta auth. nulli judicium s. 1. vers. neque vero, collat. 9. & L. 67. §. infans. ff. de furtis. & semper fuerit in mala fide, ut gl. in cit. c. & abb. n. 3.

Quest. 841. Quinam sint effectus professionis?

1. Resp. Sunt fere sequentes. Primò quòd actuali professione tollatur & extingvatur omne votum simplex antecedenter à proficiente emissum. Sanch. l. 5. mor. c. 5. n. 36. Castrop. tr. 6. d. 2. p. 8. n. 4. Pirh. h. t. n. 139. cum communi. juxta textum clarum c. scriptura. de voto. ubi in specie de voto visitandi sepulchrum domini, limina Apostolorum, ingrediendi religionem, ex ea etiam ratione, quod vinculum simplex & minus, quale est votum simplex, per majus & fortius, quale est votum solenne professionis, dissolvatur, ut patet in venditione simplice, cujus obligatio tollitur per venditionem posteriorem secutâ traditione. in sponsalibus de futuro, quæ solvuntur per sponsalia de præsentem seu matrimonium cum alia. uti &, quod professione assumatur status virtute sua continens & excedens quæcunque alia obsequia, temporalia & particularia, quæ ab homine Deo exhiberi possunt; cum prostens se totum cum omnibus rebus & juribus suis perpetuo consecrat & tradat Deo, eique omnium ex quacunque promissione debitorum perfectam abundantemque præstet solutionem & satisfactionem, censent nihilominus Felin. in c. pervenit de jure n. 2. Angel. v. votum 4. n. 2. Sanch. & apud Wiestn. h. t. n. 108. principem, qui in terræ sanctæ subsidium se cum exercitu valido profecturum vovisset, per professionem non solvi voto, & illius in hanc commutationem ei non permissam, eò quòd opus hoc professione melius videatur, sic etiam professi one non extingvuntur vota quib' intuitu honoris & cultus divini promissum est aliquid Ecclesiæ hospitali, vel etiam privato homini, postquam ab Ecclesiæ prælato aut hospitalis administratore aliove accepta sunt, nisi promissarius talis juri per tale votum acquisito renunciarit. Sylv. v. votum 4. q. 7. dist. 5. Sanch. L. 5. mor. c. 5. n. 40. Pirh. ad lit. de voto n. 26. & 28. Wiestn. h. t. n. 107. eò quòd professionem, quæ juri alteri quæsito derogat, Deus non acceptet. 2. Ampliatur è contra hic effectus primò, ut quoq; per professionem, factam in religione laxiore extingvatur votum ingrediendi religionem, regidiorum

H h h h 2

utpote sim-

simplex *c. 5. h. t. ir 6.* His non obstante, quod votum ingrediendi religionem laxiorem, & professio in ea non sit contraria voto ingrediendi strictiorem, adeoque per hoc non extinguatur, cum professus in religione laxiore, semper possit transire ad strictiorem. nam licet votum illud ingrediendi laxiorem & professio in ea non repugnet libertati profitendi in rigidiore, repugnat tamen voto seu obligationi profitendi in alia religione; cum professio in qualibet religione contineat obligationem perpetuam manendi in illa, ac proinde, cum votum hoc & obligatio profitendi in religione laxiore sit simplex, ei derogatur per posterius votum solenne professionis in ordine laxiore, adeoque non tenetur talis professus transire ad ordinem strictiorem. Pirh. *n. 140. infine.* cum Sanch. *h. e. n. 16.* additur tamen *cit. c. 5. h. t. in 6.* quod licet professus in hoc casu religionem laxiorem licite in ea permaneat, ob votum tamen prius non impletum eidem imponenda poenitentia unde eum peccare, quia minus prestat, quam promiserat, arguit Pirh. *l. c.* citatis pro hoc D. Thom. *2. 2. q. 189. a. 8. ad 3.* Sanch. *l. 4. mor. c. 16. num. 16.* Laym. *l. 4. tr. 5. c. 6.* non secus, ac, qui licet post contracta sponsalia de futuro valde contrahit sponsalia de presente cum alia, peccat tamen irrogando injuriam priori sponsa. quod tamen peccatum credo evitabit, si professus fuerit in religione laxiore; quia hanc ex post tum viribus corporis, tum saluti animae magis convenientem agnovit. De cetero qui vovit ingredi religionem rigidiorem, non satisfacit profitendo in religione laxiore, quae penitus collapsa est quod ad substantialia, nisi spes sit proxima reformationis; secus tamen, si adhuc serventur substantialia, etsi non ita strictè, prout regula exigit Pirh. *n. 140.* Sanch. *l. c. num. 13.* neque etiam, si ingrediatur religionem militarem, in qua in communi non vivitur, ut Idem cum eodem *l. c. n. 11. & 12.* videtur tamen satisfacere, qui certam religionem ingredi vovit, ingrediendo aliam aequè strictam eò quod probabiliter licitum sit propria auctoritate votum in evidenter aequale commutare, ut Pirh. *l. c.* Sanch. *l. c. num. 26.*

3. Secundo ampliatur, ita, ut etiam se extendat ad solvenda juramenta, sub quibus aliquid Deo promissum, & vota juramento firmata; tum quia juramentum sequitur naturam & conditiones actus, cui adjicitur. Wiestn. *n. 107.* Tertiò, ut extendatur ad vota non incompatibiliter cum statu religioso, v. g. recitationis rosarii; quia vis illa professionis solvendi vota alia simplicia non fundatur in temporalis & particularis obsequii erga Deum incompatibilitate cum statu religioso, sed in hujus excellentia & perfectione, & quod homo propositum suum non mutet, qui pro salute animae suae aliquid melius Deoque gratius assumit. *cit. c. scripturae h. t.* Gonz. *ibid. n. 1. & 4. infine.* Sanch. *l. c. n. 48.* Wiestn. *h. t. n. 109.* Quarto ut extendatur ad vota etiam edita in novitiatu, quin & ad edita post ipsam professionem factam, vel dum post eam transit ad religionem aliam, ita ut hac nova illa professione extinguantur; cum secunda illa professio vota temporalia & particularia ante edita eminenter includat Sanch. *n. 39. & 40.* Suar. *to. 3. de relig. l. 6. c. 14. num. 5.* aliique apud Barbof. *in cit. c. scripturae num. 2.* An verò hac vis dissolvendi reliqua vota simplicia extendat se quoque ad incorporationem in societate Jesu per vota biennii, meritò dubitatur, cum rationes, quae adducuntur pro professione solenni ad concedendam ei prerogativam illam extinguendi antecedentia vota, procedere quoque videntur in hac incorporatione siquidem

hæc vota emittens verus evadit religiosus, & ex parte sua moritur mundo, vivit Deo, cui se suaque omnia consecravit, & in perpetuum obsequium tradidit, id eo quodlibet particulare & temporale obsequium, quod homo Deo prestare potest, eminenter & ipsa continent. est etiam hæc traditio perpetua, causâ dissolutionis non subsistente, esto causâ justâ positâ dissolvi possit, sicut dissolvi potest facta per professionem traditio per Papam, causâ legitimâ intercedente. Nihilominus, cum traditio illa ex parte religionis non sit absolute perpetua, sed adstrictis illis votis ex justa causa ab ipsa religione dimitti possit, obligationem antecedentium votorum (præterquam religionis certæ ingrediendæ ut Wiestn. *h. t. n. 112.*) non extingui, sed suspendi, ita ut, quamdiu in societate manet, cesset, dimissum verò ad ea denuo urgeat, docent Sanch. *l. 5. sum. c. 5. n. 54.* Suar. *tom. 3. de relig. l. 6. c. 14. & tom. 4. tr. 10. l. 3. c. 4. n. 25.* Laym. *l. 4. tr. 4. infine.* Castrop. *l. c. p. 8. n. 7.* qui tamen fundat se in eo, quod professio vis illa extinctiva aliorum votorum non proveniat ex jure divino naturali vel positivo, ut indicat D. Thom. *2. 2. q. 88. a. 12. ad 1. & sentiant palud. dist. 58. q. 4. a. 1. n. 13. concl. 6.* Sanch. *l. c. n. 35.* Laym. *l. c. tr. 5. 10. n. 15.* censet enim hos AA. qui tenent antecedentia vota omnino tolli per professionem ex ipso jure naturali tanquam solutione abundantiore, consequenter asserere, debere per dicta vota biennii penitus extingui alia vota) sed ex jure ecclesiastico consuetudine inducto, ac proinde, cum nulla consuetudine inductum, ut vota antecedentia extinguantur penitus per vota illa biennii; sed potius ab initio societatis servatum contrarium, ut constat ex *congregat. 1. can. 42.* pergant illa denuo obligare dimissum à societate. ita ferè Castrop. unde etiam *num. 6.* consequenter docet, quod si profitens contradicat commutationi illi votorum antecedentium (intellige compatibilium cum statu religioso & professione) inductæ jure Ecclesiastico seu humano, non extingui illorum obligationem per professionem, eò quod extinctio illa impediatur tunc voluntate profitentis; cum credendum non sit, Pontificem invito & renitenti velle id beneficium extinctionis concedere. pro quo citat Sanch. *ubi ante num. 37.* Suar. *l. c. Lessl. 2. c. 40. du. 16. n. 106. & c. 41. du. 8. n. 72.* cujus contrarium sit, si vis illa extinctiva esset ex jure divino (quod ipsum nullo scripturæ textu aut Ecclesiæ traditione probari possit) utpote cui voluntas profitentis contravenire potest.

3. Alter professionis effectus est, quod etsi non quò ad culpam; cum sacramentum non sit, quò ad poenam tamen tollat omnia peccata, si in statu gratiæ emittatur. unde quò ad hanc poenæ remissionem passim à SS. Patribus alter baptismus nuncupatur. ita D. Thom. *2. 2. q. 189. a. 3. ad 3.* Suar. *l. c. l. 6. c. 13. n. 4. Lessl. l. c. Sanch. l. c. n. 2. Laym. l. 4. tr. 5. c. 10. n. 1. Azor. p. 1. l. 12. c. 5. q. 11.* Castrop. *cit. p. 8. n. 3. Pelliz. tom. 1. tr. 3. c. 4. num. 22.* Mirand. *tom. 1. q. 25. a. 8.* quorum etiam plures ajunt, hac via hanc remissionem obtineri securius, & perfectius quàm per indulgentias, utpote quæ causam concedendi in Pontifice, aliasque conditiones ex parte obtinentis requirunt, etsi indulgentiæ plenariæ extensivè sint efficaciores, cum extendant se ad poenam omnium peccatorum abolendam, dum professio non videtur esse perfecta & condigna satisfactio, quando reatus poenæ ortus ex enormibus & valde multiplicatis peccatis, præcipuè, si oblato illa sui per professionem esset tepida, vel segniore animi affectu & intentione infecta, ut docent Castrop. *cit. num. 3.* Wiestn. *h. t.*

114. unde & in plurium religionum privilegiis profitentibus plenaria indulgentia concessa, quae certe necessaria non esset, si omnes indiscriminatum virtute professionis omnium peccatorum consequerentur remissionem. Extenditurque haec professionis praerogativa ad vota simplicia post novitium biennium in societate Jesu. Laym. l. c. n. 2. Castrop. cit. n. 3. Wiestn. b. t. n. 115. Extendi quoque hanc virtutem professionis ad ejusdem renovationem, eo quod haec quod ad voluntatem, quam Deus specialiter respicit, sit nova traditio sui ex majore saepe affectu & amore in Deum procedens, & si facilius praestetur, probabiliter tenent Laym. l. c. n. 2. Sa. v. religion. 17. Castrop. l. c. cum ea tamen moderatione, ut peccata non sint nimis gravia, nec renovatio remissa, sed fervens contra Sanch. l. c. c. 4. n. 5. de cetero inesse hanc virtutem professioni ex praestantia ipsius hujus operis, qua per modum iustae solutionis & condignae satisfactionis ex meritis Christi hanc remissionem obtineat, probabilius docent Sa. Laym. Castrop. LL. c.

3. Tertius effectus est, quod non tantum dirimat sponsalia de futuro impediaturque matrimonium contrahendum, sed & matrimonii contracti, rati, necdum consummati vinculum solvat. c. verum. c. ex publico. c. ex parte. de convers. conjugat. quin etiam vim habet, inducendi divortium, & conjugem, qui consorte suo consentiente, vel lapsio in adulterium professus est, liberet ab obligatione cohabitandi, & thori conjugalis jure privat alterum conjugem, de quo plura ex professio tit. seq. minor tamen in hoc est vis votorum simplicium editorum in societate Jesu post biennium novitatus, utpote quae etsi juxta constitutionem Gregor. XIII. ascendente matrimonium contrahendum impediatur, contractum tamen, etsi ratum tantum, non dirimunt, Wiestn. num. 105.

4. Quartus effectus est exemptio filii familias professi à patria potestate; eo quod eo ipso, quo proficetur, transeat in potestatem religionis, ab ea alendus, & gubernandus non secus ac filius à patre, ita cum gl. communiter recepta in L. si ex causa. §. papinian. ff. de minor. Navar. in comment. de regul. Sanch. l. 5. mor. c. 5. n. 29. Covar. in c. quia nos. de testam. n. 5. Laym. l. 4. v. 5. c. 10. n. 5. Castrop. cit. p. 8. n. 2. Pirh. h. t. n. 41. quid tamen intelligendum, id ipsum notant quod ad professo odiosa, & non quod ad ei favorabilia; cum, quod ob gratiam alicujus conceditur, non sit in ejus dispendium retorquendum. c. 16. de reg. jur. in 6. Extenditur hic effectus ad incorporationem factam societati per vota biennii Sanch. Castrop. LL. cit. cum hoc tamen discrimine ut talis à societate dimissus redeat sub patriam potestatem; quia dum solutus votis, non amplius maneat religiosus, cessat causa, ob quam subtractus erat potestati. Sanch. cit. c. 5. num. 31. Laym. Castrop. LL. cit. uti idem dicendum, ut iidem, de ejectis è religione professis, si veri religiosi non maneat, secus si tales permaneant, etsi per accidens ut indigni ejus gubernatione actuali destituantur.

5. Quintus effectus est, quod professione amittatur nobilitas ex ducatu, comitatu, praefectura aliove munere militari vel politico, aut administratione honorifica proveniens; eo quod tales dignitates & administrationes à religiosis, utpote per professionem, mundo mortuis, retineri nequeant, Sanch. aliiq; AA. mox citandi, nequaquam verò nobilitas ex natalibus per participationem transfusa à majoribus illustribus sanguinis proveniens; cum sit jus quoddam naturale & incommutabile juxta L. jus assignationis ff. de pactis,

tollitur professione seu ad illam se non extendit haec mors civilis. Bald. in c. 49. de elect. Tiraq. de nobilit. c. 26. an. 3. Sanch. l. 7. mor. c. 13. n. 13. Pirh. h. t. n. 142. Wiestn. n. 101. adde, quod in quibusdam religionibus requiratur nobilitas haec, ut profiteri possint.

6. Sextus effectus est sublatio irregularitatis provenientis ex defectu natalium in ordine ad sacros ordines suscipiendos, ut habetur c. 1. de filiis presbyt. Circa quod notandum primò comprehendi hic irregularitatem ex quibuscunq; natalibus ortam, adeoque tam filios spurios, facilegros, incestuosos, adulteros, quam naturales professos ad ordines promoveri posse Sanch. cit. c. 5. n. 4. Less. Castrop. LL. cit. Laym. l. c. c. 10. n. 4. Sed & in susceptis ordinibus citra dispensationem ministrare posse; cum facultas haec ministrandi minor sit quam suscipiendi ordinis, & in hac inclusa censetur. Sanch. l. c. n. 10. Laym. Castrop. LL. cit. contra Sayr. tom. 1. Thesaur. Caj. l. 6. c. 11. n. 3. Non tamen extendere se hoc privilegium ad obtinendas ab ipsis praeturas, habet textus ipse. cit. c. 1. idque intelligendum de praeturis, tam intra quam extra religionem. ut Suar. Sanch. Castrop. Item spectato juris rigore, consuetudine & communi DD. interpretatione accipiendum de praeturis faminarum ita, ut nulla illegitima eligi possit in Abbatissam aut priorissam, neq; perpetuam, neq; temporalem (quippe cum perpetuitas & temporalitas non variant jurisdictionem, haec distinctio sine fundamento asseritur ut Castrop. l. c. n. 12.) docent cum Gl. in c. indemnitalibus de elect. in 6. & ibidem. Jo. And. Anchar. Archid. Nav. tom. 2. de regul. n. 69. Paril. de resign. l. 3. q. 12. n. 11. Sayr. l. c. Suar. tom. 4. de relig. v. 8. l. 2. c. 6. n. 14. Sanch. l. 5. sum. c. 5. n. 19. Castrop. l. c. & c. contra Rodriq. to. 1. q. regul. q. 13. a. 12. ex ea ratione, quod cit. c. 1. nomine praeturae contineatur munus Abbatissae, etsi id propriissime praetura non sit, ut DD. communiter in cit. c. indemnitalibus. & licet cit. c. 1. nomen filii expressum, videaturque loqui de capacibus suscipiendi sacros ordines, quia tamen est dispositio statuti religioso favorabilis, sceminas comprehendit ea parte, qua capaces sunt; unde & monialibus cit. c. 1. nullum speciale privilegium conceditur; cum ordinum sint incapaces. Quae tamen dicta de illegitima locum non habent juxta probabiliorem, quam tenent Suar. l. c. n. 16. Sanch. l. c. n. 22. Castrop. l. c. n. 13. contra alios plures citatos à Sanch. in scemina corrupta, quò minus ea eligi possit in Abbatissam; cum qualitas virginitatis ad hoc non sit necessaria. His non obstante, quòd velum consecrationis solis virginibus, & non viduis aut notorie corruptis (secus est de iis, quae secreto virginitatem amiserunt, quae se proderi non tenentur) concedatur. aliud enim est de velo communiter monialibus tradi solito. Porro professos illegitimos non arceri à beneficiis simplicibus, ut vult Suar. tom. 5. de censuris d. 150. l. 5. n. 12. ex eo, quòd cit. c. 1. iis concedatur susceptio ordinum, defendunt Nav. l. 1. cunsl. lit. de presbyt. conf. 3. Less. l. 2. c. 4. r. dub. 8. in fine. Sanch. cit. c. 5. n. 16. sed solum à beneficiis manualibus curam animarum habentibus, quam sententiam tanquam communem etsi in praxi sequendam fateatur Castrop. l. c. n. 9. addit tamen, credere se, spectato rigore juris, neq; à beneficiis curatis, modò praeturae non sint, eos arceri. Notandum secundo, votis biennii in societate Jesu tolli hanc irregularitatem aequè ac professione; quia his votis verè religiosi fiunt, quòd solum postulat textus c. 1. Sanch. cit. c. 5. n. 13. Laym. cit. c. 10. n. 4. Castrop. cit. p. 8. n. 11. & ita quidem, ut, si religiosus à societate

tate dimittatur, non reincident in illam irregularitatem; quia nullibi hæc reincidentia cavetur, & irregularitas non nisi in casibus in jure expressis incurritur. Sanch. Castrop. LL. *cu.* De cætero non tollitur hæc irregularitas per ingressum in novitium; cum enim tollatur absolute absque reincidentia in eam, expediebat, eam tolli ob causam de se perpetuam, qualis est professio (intellige, si fiat in religione monachorum, siue canonicorum regularium) unde dicitur *in cu.* c. 1. si monachi fiant, aut in congregatione canonica regulariter vivant) & dicta vota de se perpetua. Suar. *tom. 2. de cens. d. 50. f. 5. a. num. 12.* Azor. *p. 1. l. 12. c. 5. q. 12.* Castrop. *l. c. num. 10.* Notandum quartò: non extendi hunc effectum ad tollendas irregularitates alias ortas aliunde, cum id sine fundamento asseratur ab aliquibus, dum textus cit. aliæque jura non nisi dictæ irregularitatis meminerint. Sanch. *de matrim. l. 7. de 86. num. 4. & l. 5. sum. c. 5. num. 9.* Less. *l. 2. c. 41. du. 8. num. 73.* Castrop. *ir. 16. du. 2. p. 8. num. 8.* Laym. *l. 4. ir. 5. c. 10.* qui tamen addit, solere professionem movere ad faciùs impetrandam dispensationem super aliis irregularitatibus.

7. Septimus effectus est purgatio maculæ ortæ ex hac inhabilitas ad actus aliquos temporales v. g. ad ferendum testimonium in judicio, ratione delicti commissi v. g. perjurii, dati falsi testimonii; non enim præsumi potest, similia delicta commissurum, qui jam obsequio divino totum se per professionem mancipavit ita Arg. *novel. 5. in princ.* ubi dicitur: monachalis vita sic est honesta &c. ut omnem humanam maculam detergat. Gl. communiter recepta in *c. deputati de judicis in fine.* Felin. *ibidem Pelliz. tom. 1. rr. 3. c. 4. num. 40.* Rebuff. *prax. benef. tit. de dispens. super defect. natal. num. 72.* Sanch. *cit. c. 5. num. 27.* Laym. *cit. c. 10. num. 5.* quos citat & sequitur Castrop. *l. c. n. 14.* idem cum Sanch. *n. 28.* dicens de incorporatione per vota biennii in societate Jesu.

8. Octavus est, ut debeat notam ingratitudinis à filio aliàs commissæ, ob quam exhereditariæ & legitimæ privari poterat. *c. fin. 19. q. 3.* Covar. *in c. Raynuitus, de testament. num. 28.* Molin. *de 7. & 7. tom. 1. d. 176. in fine.* Sanch. *cit. c. 5. num. 33.* Laym. *cit. c. 10. num. 6.* Castrop. *l. c. num. 15.* idipsum cum Laym. & Sanch. extendens ad vota biennii in societate & id quidem, ut Reiffenst. *b. t. num. 193.* ut propterea exhereditariæ nequeat, & exhereditatio ante facta ac testamento inserta non subsistat, modo professio ante mortem parentis emittatur. Nihilominus tamen filium illegitimum professum etiam citra istiusmodi commissam ingratitudinem succedere non posse in bonis paternis: quia nullibi talis legitimatio non in ordine ad hunc finem ex professione provenire legitur, contra plures relatos à Sanch. *l. c. num. 25.* cum eodem & Suar. *l. c. 8. §. num. 16.* Covar. *4. decret. 2. p. c. 8. §. 7. num. 4.* astruit Castrop. *l. c. num. 9.* non obstante, quòd olim legitimabantur oblato curiæ principis juxta *auth. quibus mod. natur. efflc. sui §. si quis collat. 7.* quia talem successionem præstabat dicta oblatio; reddendo talem absolute legitimum, quòd non præstat professio; ut AA. cit.

Quest. 842. Cui acquirat religiosus professus?

1. Resp. Primò: religiosus non sibi, sed suæ religioni acquirit; an verò toti religioni,

an conventui, in quo professionem emisit, spectandam esse religionis consuetudinem, quæ pro qualitate bonorum in eadem religione diversa esse soleat, cum Sanch. *l. 7. sum. c. 32. num. 53.* astruit Castrop. *ir. 16. d. 3. p. 19. num. 1.* sic etiam religiosum penitentia agendæ causâ in alienæ aut etiam ejusdem religionis alieno monasterio reclusum, non eidem religioni aut monasterio, sed suo proprio acquirere; eò quòd sola professio facta in loco, & non reclusio acquisitionem religioni concedat, contra Rodriq. *tom. 3. 99. regular. q. 5. a. 5.* defendit Castrop. *num. 2.* sub hac tamen limitatione nisi fortè reclusus in ista alia religione professionem ederet, aut bona, quæ acquireret, necessaria essent ad sui sustentationem, propria religione aut monasterio nihil pro ea suppeditante.

2. Resp. Secundò religiosus professus ad Episcopatum assumptus, non suæ religioni, sed Ecclesiæ suæ Episcopali acquirit, juxta *c. unic. 18. q. 1.* loquens generaliter, adeoque intelligendum, ut Sanch. *l. c. num. 36.* citatis aliis. Suar. *tom. 4. de relig. ir. 8. l. 3. c. 16. num. 12.* Castrop. *l. c. num. 13.* non tantum de acquisitis titulo Ecclesiæ suæ, sed & de acquisitis successionem, donationem, legato, arte & industriâ propriâ, extenditurque hoc ipsum primò ad Episcopatum assumptum ex ordine minorum etsi *cit. c. unic.* loquatur de assumpto ex ordine sancti Benedicti; cum in omnibus sit eadem ratio, nempe exemptio ab obedientia religionis, Molin. *de 7. & 7. d. 140. in princ.* Azor. *tom. 1. l. 12. c. 10. q. 6.* Sanch. *l. 7. sum. c. 32. num. 6.* Castrop. *l. c.* Secundò ad Episcopum electum confirmatum, etsi non consecratus, nec possessionem nactus; cum vi confirmationis à sua religione exemptus, Ecclesiæ suæ exercendo munera jurisdictionis Episcopalis deservire queat, adeoque æquum, ut eidem acquirat. Rodriq. *l. c. q. 69. a. 4.* Sanch. *l. c. c. 32. num. 67.* Castrop. *l. c. num. 14.* Tertio ad Episcopum, cui non in titulum, sed in commendam Ecclesia conceditur, qui utpote durante commendatione exemptus à religionis suæ jurisdictione, acquirit Ecclesiæ commendatæ. Sanch. *l. c. num. 69.* Castrop. *l. c.* Quarto ad Episcopum titularem, esto, is Ecclesiæ suæ non deserviat; eum deserviat tamen Ecclesiæ universali & pontifici à sua religione plenè exemptus, ac proinde ei acquirat, ut Azor. *l. c. q. 7.* Sanch. *l. c. num. 68.* Castrop. *l. c.* qui tamen addit alios satis probabiliter asserere, eum acquirere religioni suæ, cujus ratio videtur, quòd actu suæ Ecclesiæ non deserviat. Porro quæ dicta sunt de assumpto ad Episcopatum, etiam procedunt de promotu ad Cardinalatum ob eandem rationem ut cum Sanch. *l. c. num. 70.* Castrop. *l. c. in fine.*

3. Resp. Tertio: quòd professus ad beneficium promotus pleno jure, monasterio subiectum, præcipuè in temporalibus, acquirit ei omnia, quæ obveniunt illi successionem, donationem, legato eò quòd tunc sit beneficium manuale ad nutum prælati aufferibile ab eo, adeoque beneficiarius quòd ad omnia sit subiectus prælato, non secus ac degentes in claustris; ea verò quæ ratione & intuitu talis beneficii aut labore & industria sua acquirit, cedant Ecclesiæ, in qua est beneficium Arg. *element. unic. de suppl. negl. prælat.* ubi prælati regularibus interdicitur bona talium beneficiorum manualium suis mensis applicare, & vacantia aliquo modo occupare, & pensiones imponere, quæ satis indicant, fructus eorum non cedere monaste-

monasterio; uti nec ea, quæ acquirunt opere & industria (etsi desuper nullus sit textus) hac ratione suadet, nimirum, quod beneficiarius talis beneficium eo tempore, quo beneficium retinet, adstrictus sit Ecclesie deservire, & si quod ad proprietatem monasterio maneat subiectus, unde sicut servus donatus alteri ad eius usum & servitium pro aliquo tempore ei cedunt, quæ industria acquirunt, etsi, quæ donatione aut successione acquirunt, cedant domino, ita etiam loquendum de tali beneficiario, ita inquam docent Suar. tom. 4. de relig. tr. 8. l. 3. c. 19. a. n. 7. & 22. Sanch. &c. apud Castrop. l. c. n. 15. qui etsi hanc doctrinam, utpote communioem in consulendo & iudicando tenendam esse dicat, addit tamen n. 16. non improbabiler dici, quod, si beneficium sit subiectum religioni, siue non, quomocumque acquisita à religioso cedere Ecclesie, eò quod durante beneficio, etiam manuali, exemptus sit à religionis regimine & obedientia, sicut habens beneficium non subiectum religioni, sed solum ei subiectus quod ad beneficii conservationem, ex qua non inferatur acquisita ab eo successione, donatione &c. debere cedere religioni; quod si verum esse, non possent eorum administrationem habere, nisi pro voluntate prælati, cuius contrarium habeat communis, pro qua doctrina citat Abb. inc. fin. h. t. n. 3. Nav. l. 3. conf. h. t. n. 70.

Rodriq. qq. regul. 2. q. 97. a. 7. Sa. v. relig. n. 64. Cæterum posse Episcopum vel beneficiarium regularem ad alium Episcopatum vel beneficium translatum, aut ad monasterium redeuntem secum transferre, quæ in priori beneficio acquisivit, tanquam verius sustinet Castrop. l. c. n. 19. eò quod Episcopatum vel beneficium retinens poterat sumptus, qui ejus sustentationi supererant, in usus pios impendere, adeoque non obligabatur eos in suæ Ecclesie utilitatem insumere, nisi forte ea egeret, ac consequenter poterat eos monasterio suo alterive Ecclesie, ad quam transfertur, non secus, ac pauperibus alterive operi pio applicare, ac ita translatus ad aliam Ecclesiam, utpote cuius jam sunt ista bona uti & frui potest illis bonis, verum de his plura cap. seq. pro quo citat Suar. ubi ante. n. 20. 21. quamvis illa altari seu Ecclesie, cui deservit, post mortem illius restituenda sint, si in vita ab eo distributa non sint, de quo intelligendum videtur c. statum. 18. q. 1. ubi dicitur, Episcopum regularem, quod acquisivit, restituere debere altari, ad quod sanctificatus & intulatus fuit. Qualiter verò acquisita à religiosis fugitivis vel ejectis, aut aliis illicito modo cedant monasterio, vel cameræ apostolicæ juxta constitutiones Pii IV. & Gregor. XIII. vide apud Castrop. l. c. num. 20. & dicitur paulò post.

CAPUT IV.

De transitu religiosi ab una religione ad aliam.

Quest. 843. An & quibus de jure permissus hic transitus?

R Esp. Primo: tamen si hodieum pleræque religiones privilegia habeant, vi quorum eorum professi ad aliam religionem transire non possunt, de quibus donat. tom. 1. tr. 5. q. 4. §. sitque variarum religionum statutis aditus ille occlusus alterius ordinis religiosi, ut videre est apud Reiffenst. h. t. n. 260. ita etiam, ut si vel brevissimo tempore habitum alterius ordinis gestaverint, non admittantur; sed neque regulariter loquendo transire & transeuntibus recipere laudabile aut utile sit sine gravi causa, ut cum D. Thom. 2. 2. q. 189. a. 8. & communi Sanch. l. 6. moral. c. 7. n. 1. Rodriq. qq. regul. to. 3. q. 52. a. 1. hac super re longum sermonem D. Bernardi de præcep. & obed. inducens Pirh. h. t. n. 185. constatque experientiam, raro in melius proficere istiusmodi transeuntibus contra illud Apostoli 1. ad Corinth. 7. quævis in vocatione, quæ vocatus est permaneat. quin & licet de jure c. Joannes h. t. distinctè & indistinctè prohibeatur monacho aliique religioso ex monasterio, in quo professionem edidit, se temerè (id est, ex levitate vel inordinata animi passione, vel non petita, aut non obtenta licentia) transferat ad aliud monasterium ejusdem vel diversi ordinis laxioris vel strictioris, priori monasterio suo, adhibita coercitione competente reddendus, aut etiam ab eodem repetendus & vindicandus, paulò latius accipiendo nomen vindicationis, utpote quod aliàs non nisi domino respectu servi sui competit juxta L. in rem. ff. de rei vindic. quia per talem transitum violatur jus acquisitum priori religioni ut Suar. to. 4. de relig. l. 3. c. 9. n. 1. violaturque per talem transitum votum substantiale religionis, nimirum obedientie erga priorem, prælatum, dum monachus etiam stabilitatem loci promittit Arg. c. sicut, de jurejurando & c. statum. caus. 19. q. 33. quæ rationes univales sunt, probantque,

quod neque ad religionem laxiorem aut strictiorem transire liceat loquendo regulariter. Pirh. l. c.

2. Resp. Secundò: nihilominus de jure communi seu absolute loquendo, seclusa speciali prohibitione, dum pontifex etiam religioni laxiori privilegium concedere potest, ne ejus religiosi ad religionem strictiorem transire possint, tum ob conservationem illius religionis, tum ob vitandam inquietudinem religiosorum & pacem eorum conservandam, ut Castrop. loc. infra cit. religiosi omnibus licitum est de una religione ad aliam transire, servatis conditionibus ad hoc à jure requisitis, ut constat ex c. licet. h. t. ubi non tantum de monachis, sed & de Canonicis regularibus, Hospitalariis, Templariis. & c. 7. eod. & can. 3. caus. 19. q. 3. qui textus, etsi expressam mentionem non faciant de monialibus, comprehenduntur tamen & illa ob paritatem rationum ibi allatarum, dum etiam id expresse de iis dicitur can. 1. caus. 20. q. 4. & quæ in jure statuta de monachis, eadem in monialibus locum habeant nisi nominatim excipiantur. Abb. inc. ult. de stat. monach. n. 7. Sanch. l. c. n. 6. Suar. Castrop. LL. cit. ad fin. hujus quasi. Pirh. h. t. n. 158. Sed neque hic transitus iis olim concessus per Concilium Tributense, revocatus per Trid. & Pium V. clausuram iis distinctè præcipientes; cum per eam clausuram interdictus specialiter solum egressus à monasterio vagationi periculose obnoxius & regulari observantia propriaque perfectioni valde contrarius, unde etiam ad illum egressum seu transitum monialium non requiri eam licentiam de qua tr. c. unic. de stat. regul. in 6. & in Trid. Sess. 25. de regl. c. 5. cum ibi sermo de simplici egressu ex clausura, censet Castrop. tr. 16. d. 4. p. 26. §. 2. n. 4. sic etiam in specie tota religiosorum communitas seu conventus transire potest ad ordinem alium, ejus habitum & regulam assumendo. Arg. c. 3. §. ceterum. de stat. monach. Abb. ibid. n. 2. Rodriq. to. 3. qq. regul. q. 52. a. 6. Pirh. l. c. idque etiam liberè sine licentia Episcopi, ut Sanch. l. c. n. 7. contra Abb. apud Pirh. dum verò Tapia in antb. ingressi.